

*De stem
van het
blauwe hart*

Platformdag IJsselmeergebied

*Kennis en Innovatie
28 november 2024*

Samen werken aan een toekomstbestendig IJsselmeergebied

- Zoetwaterbeschikbaarheid
- Waterveiligheid
- Toekomstbestendig ecosysteem
- Landschap van wereldklasse
- Vitaal economisch belang

*de stem
van het
blauwe
hart*

Doel van de dag

Kennis beschikbaar stellen en innovaties realiseren om uiteindelijk de bestuurders te helpen om samen de juiste besluiten te kunnen nemen.

*de stem
van het
blauwe
hart*

Subdoelen

- Meer gedeeld eigenaarschap
- Vullen Kennisetalage Platform
- Jongeren betrekken
- Menskracht en middelen beter verdelen
-

*de stem
van het
blauwe
hart*

Agenda

- 1 Kennis in het IJsselmeernetwerk
Pauze ca 11.15 – 11.25 uur
- 2 Andere bronnen van kennis en innovatie
- 3 Kennis en innovatie behoeften
Lunch 12.30 - 13.30
- 4 Workshops
Borrel 16.00 uur

*de stem
van het
blauwe
hart*

Agenda

1 Kennis in het IJsselmeernetwerk

- Kennisetalage Platform IJsselmeergebied (Koen Kaffener)
- Kennis en Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk (Gerben Kalman en Jolanda Taal)
- Kennis en de IJsselmeervereniging (Frans de Nooij)
- Informatiepunt Leefomgeving (Gea Neijssen)
- Water challenges IJsselmeergebied (Anne -Lotte Feil e.a.)
- COP Large Shallow Lakes and Lagoons (Laura Tack)

de stem
van het
blauwe
hart

Agenda

2 Andere bronnen van kennis en innovatie

- WUR/kennisinstituten (Jeroen Veraart en Viola Bennink)
- Cursus IJsselmeergebied (Sander Harting en Kitty van Zijtvelt)
- Overzicht kennisnetwerken (Sacha de Rijk)
- Kennis in het Deltaprogramma (Saskia van Vuren)
- Innovatie Klimaatbuffer (Jorien Douma)
- Innovatie in de waterrecreatie (Reinier Steensma)
- Innovatie Fishflowinnovations (Johan Beentjes)

*de stem
van het
blauwe
hart*

Agenda

3 Kennis en innovatie wensen

- KIA AGIJ 2025
- KIA Deltaprogramma
- KIA PAGW
- Welke wensen zijn er nog meer?

*de stem
van het
blauwe
hart*

Kennisontwikkeling en het Platform IJsselmeergebied

Inventarisatie 2022: “We hebben kennis nodig”

Waarvoor dan?

- Feitelijke onderbouwing bestuurlijke besluiten
- Om te weten wat we nog niet weten
- Voor innovaties, ontwikkeling en vernieuwing

1^e stap in 2023: Ontsluiting van bestaande kennis

Vervolg in 2024: een kennisstrategie

1. Overzicht beschikbare kennis
2. Overzicht van openstaande kennisvragen
3. Overzicht van middelen om kennis te vergaeren

*de stem
van het
blauwe
hart*

Uitgangspunt

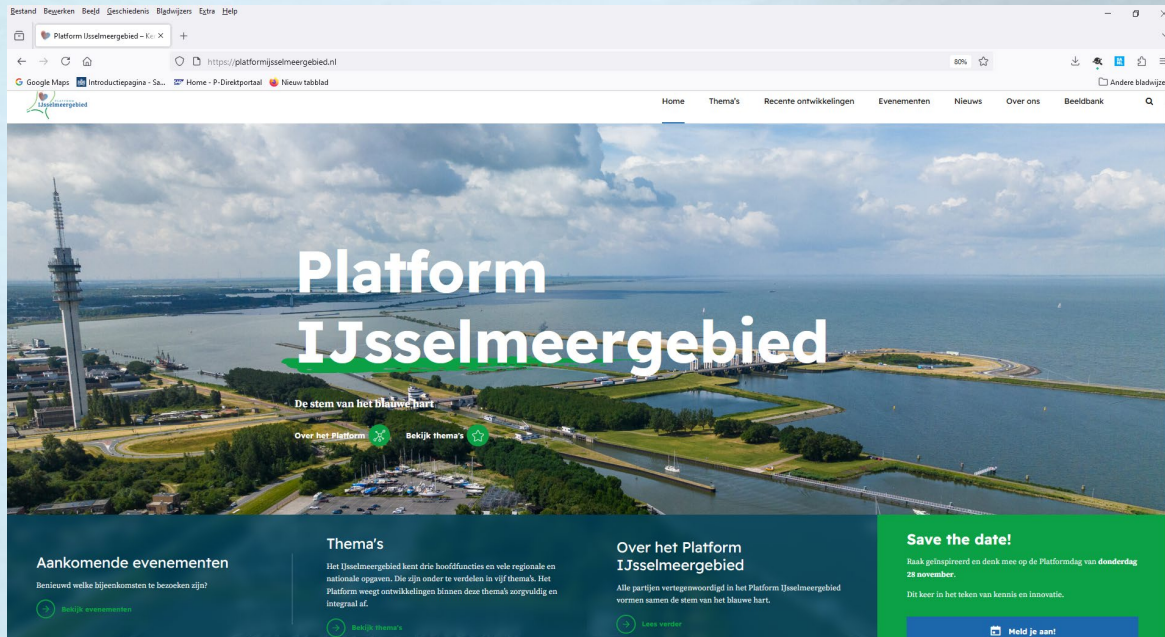
Het doel is om **systeemkennis** van het IJsselmeergebied **beter te borgen, toegankelijk te maken, te onderhouden en te ontwikkelen.**

Deze kennis dient als **onderbouwing** van het IJsselmeerverhaal, een **gezamenlijk begrip** van probleem en urgentie en als voeding voor een **gelijkwaardige besluitvorming**.

Het dient daarmee de behoeftes van enerzijds de **bestuurders en ambtelijke voorbereiders** en anderzijds **de inhoudelijke kennisdragers**.

*de stem
van het
blauwe
hart*

Een kijkje in de (kennis)etalage

de stem
van het
blauwe
hart

Gebruik en denk mee!

www.platformijsselmeergebied.nl

*de stem
van het
blauwe
hart*

Hoe heette het IJsselmeergebied voor de bouw van de Afsluitdijk?

- A Zuiderzee
- B Lely Lake
- C IJsselzee

Welke meren behoren tot de Veluwe Randmeren

- A Veluwemeer, Ketelmeer, Gooimeer, Wolderwijd
- B Veluwemeer, Vossemeer, Nijkerkernauw, Eemmeer
- C Veluwemeer, Drontermeer, Wolderwijd, Nulderneauw

Welke provincies zijn betrokken bij het IJsselmeergebied?

- A Flevoland, Utrecht, Friesland, Zeeland
- B Noord-Holland, Friesland, Groningen, Drenthe
- C Friesland, Flevoland, Utrecht, Limburg

Hoe groot is de zoetwaterbuffer van het IJsselmeergebied?

- A 1 miljoen m³
- B 200 miljoen m³
- C 400 miljoen m³

Wanneer is de bouw van de Afsluitdijk en de Houtribdijk afgerond?

- A 1929 en 1967
- B 1916 en 1967
- C 1932 en 1976

Wat was de initiële bestemming voor de Oostvaardersplassen?

- A Buitenwijk van Almere
- B Landbouw voor veeteelt
- C Industriegebied

Waar is de Trintelhaven?

- A In Flevoland
- B in Noord-Holland
- C in Friesland

Welke vogels passen bij het IJsselmeergebied?

- A Visdief, Kuifeend, Fuut en Griel
- B Kuifeend, Tafeleend, Slobeend en Bergeend
- C Roerdomp, Grote karakiet, Kleine karakiet en Waterspreeuw

Wat is het 'Ijsseloog'?

- A de monding van de IJssel
- B een depot voor slib
- C een verrekijker op de Marker Wadden

Welke vissen zijn te vangen in het IJsselmeergebied?

- A Aal, Paling, Snoekbaars en Brasem
- B Paling, Schieraal, Sport en Snoek
- C Aal, Hamerhaai, Houting en Giebel

IJsselmeergebied is het Blauwe Hart van Nederland

Een gezond en vitaal IJsselmeergebied voor nu
en later

Donkerte

A wide-angle photograph of a coastal scene. The foreground shows a sandy beach with scattered dark brown seaweed. The middle ground is a calm, light blue-grey sea. The background is a clear blue sky. The word "Rust" is centered in the middle ground.

Rust

<

ruimte

cultuurhistorie

7
NIGHTS

Rhine Experience IJsselmeer 2024

Meer dynamische
natuur

Herstel van
leefgebieden

Aanleg van
ontbrekende
leefgebieden

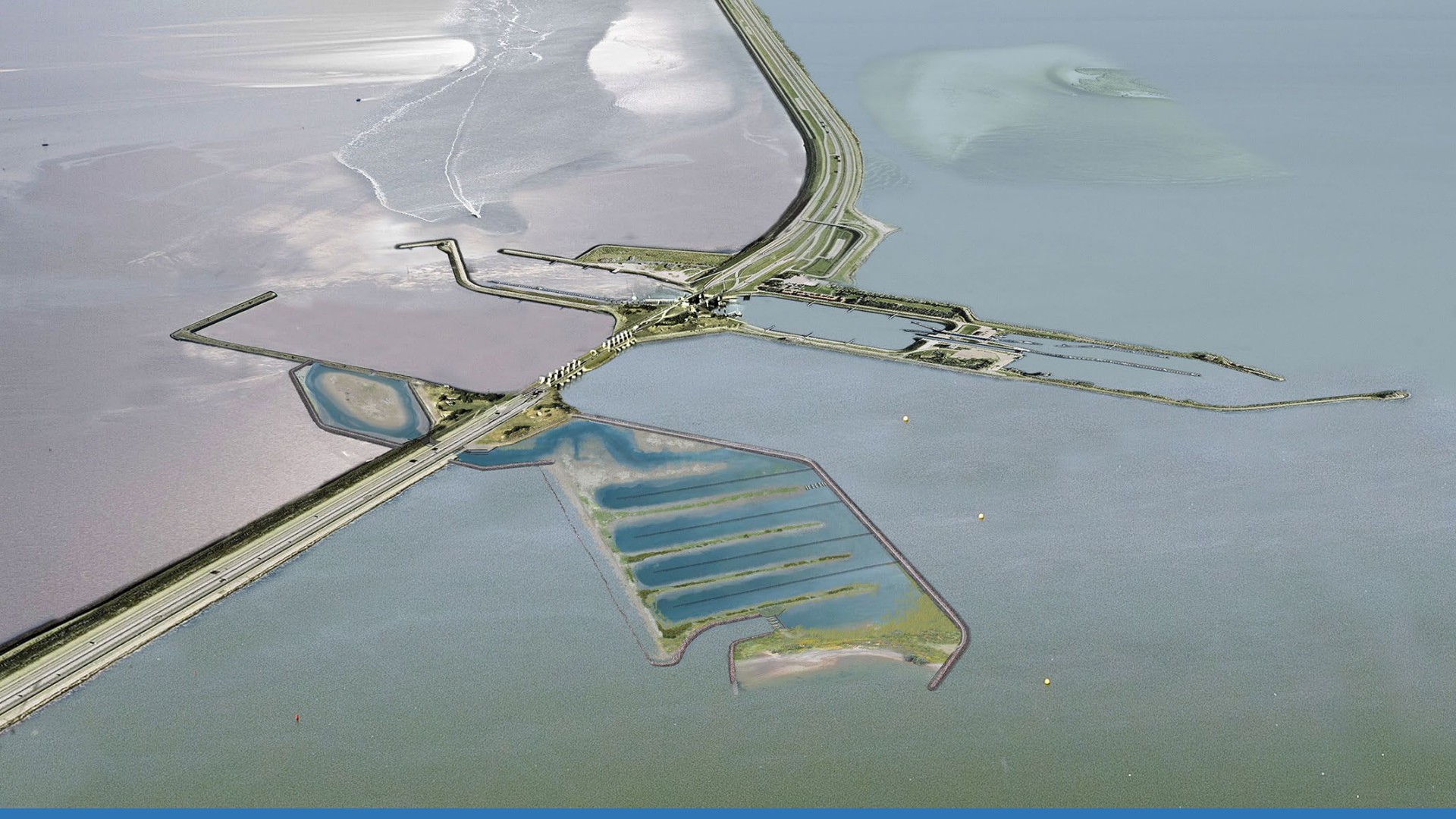
Behoud en ontwikkeling
van
omgevingskwaliteiten

Vergroten van kennis
van het watersysteem

Meer en een betere
regie op
ontwikkelingen

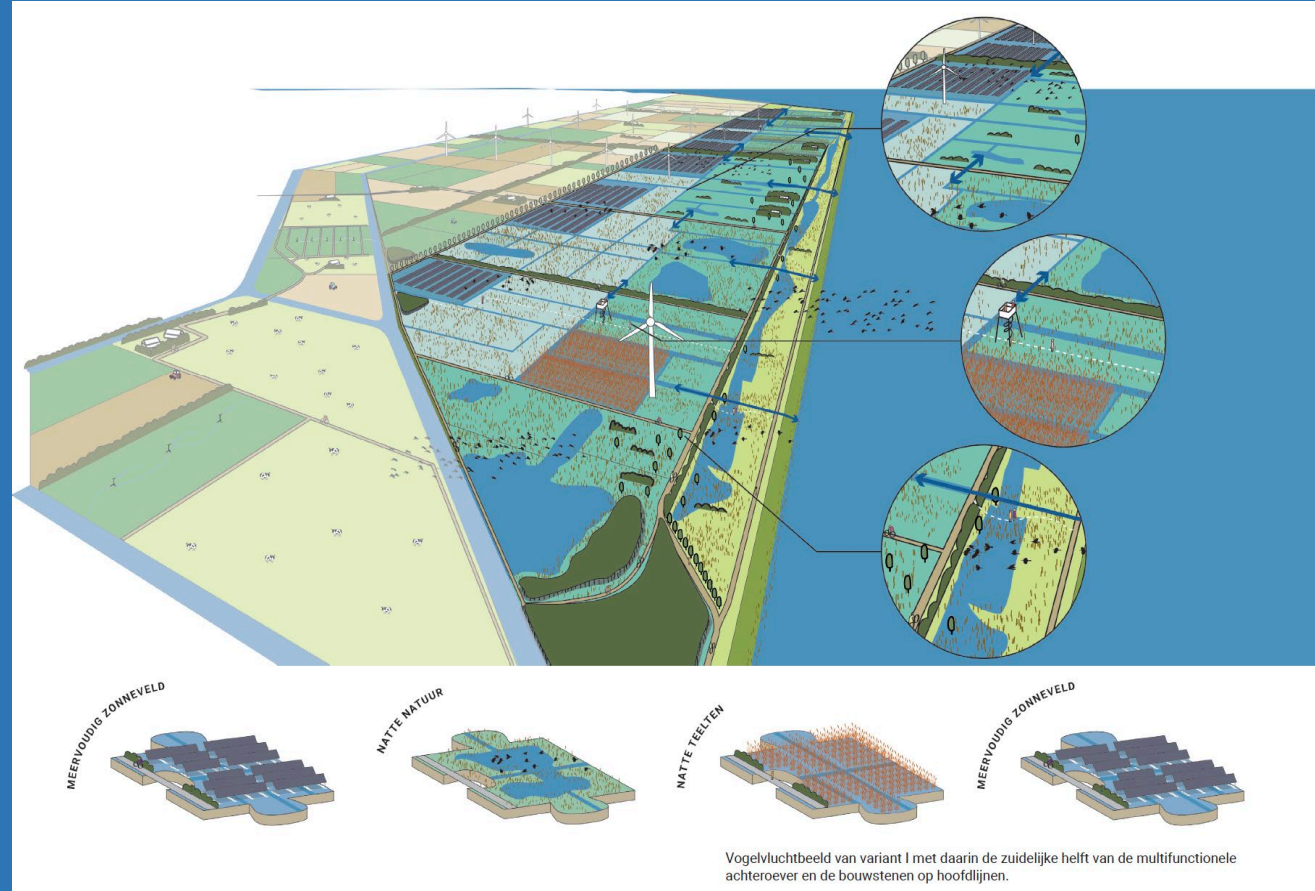
Rekening houden met
cumulatieve effecten

Zonering en betere
handhaving.

Pre verkenning Achteroevers

- Overgangszone land-water
- Functie combinaties
- Water vasthouden
- Breder toepasbaar
 - Vernieuwende landbouw
 - kleinschalige recreatie
- Verzilting
- Gebiedsgerichte aanpak

Natuur speelt een belangrijke rol bij het zoeken naar goede oplossingen

foto: Wm. Elzeboorn

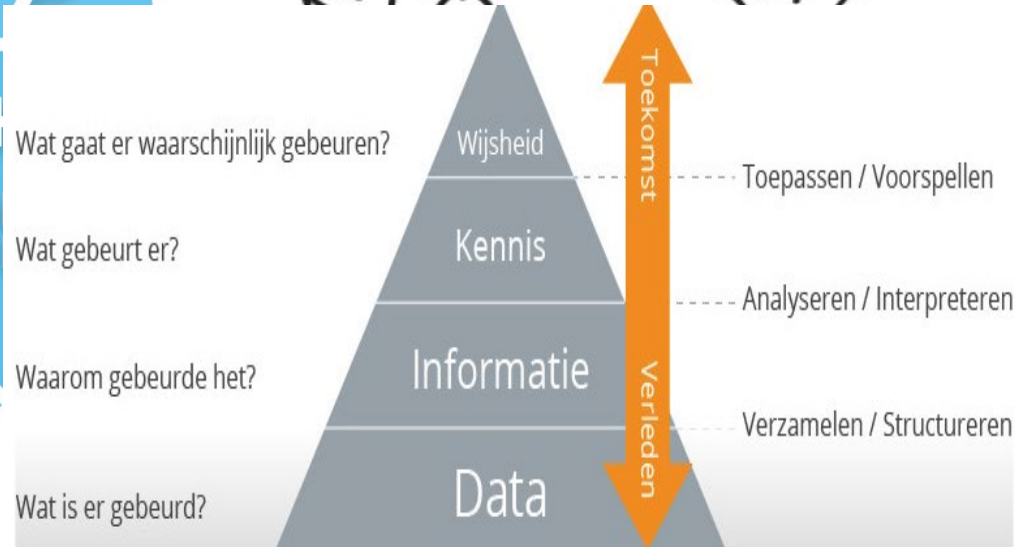
Het stadsfront van Kampen heeft bij de meest recente devaloperiseringen een eenzijdig, overwater karakter. Het is een stad die zich heeft ontwikkeld aan de oever van de IJssel, een rivier die de stad in tweeën scheidt. De IJssel is een belangrijke waterweg voor de stad, maar ook een belangrijke waterweg voor de provincie. De IJssel is een belangrijke waterweg voor de provincie, maar ook een belangrijke waterweg voor de stad. De IJssel is een belangrijke waterweg voor de provincie, maar ook een belangrijke waterweg voor de stad.

Rivierland reportage

Kampen en Zwolle zijn kwetsbaar bij een noordwesterstorm vanuit het IJsselmeer en hoogwater in de IJssel. Om de veiligheid van beide Hanzesteden te vergroten wordt een soort Biesboschgebied aangelegd.

Keteldelta houdt waterpeil van de IJssel in toom

Onze unieke rol

- Onafhankelijkheid als kracht, wij zijn geen overheid!
- Wij schakelen snel, zijn wendbaar en flexibel
- Directe verbinding met de praktijk en beleid (toetsing, advies (IJ-team, IJsselmeerkompas))

En:

- Initiatiefnemers van projecten (waterchallenges, bewustwording campagnes, zienswijze indienen, alternatieven inbrengend)
- Enorm netwerk, achterban van 2 miljoen.

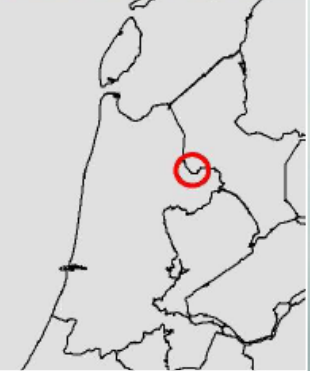

Foto: Kwint van den Berg

Nieuw gereedschap gebruik deze!

 Zoetwater- beschikbaarheid	 Waterveiligheid
 Toekomst- bestendig ecosysteem	 Landschap van wereldklasse
 Vitaal economisch belang	

1. Integratie van AI en Deep Learning

- Gebruik AI om complexe datasets (zoals satellietbeelden en ecologische data) automatisch te verwerken en real-time inzichten te genereren.
- Deep learning-algoritmen kunnen worden getraind om toekomstige ontwikkelingen te voorspellen, zoals veranderingen in biodiversiteit of waterkwaliteit, en scenario-analyses mogelijk te maken.

2. Interactieve Visualisaties

3. Real-time monitoring

- Plaats sensoren in het gebied om waterkwaliteit, stromingen, en biodiversiteit te monitoren. Deze gegevens kunnen via AI-analyse direct worden verwerkt.
- **Drones en satellietbeelden:** Gebruik drones of satellieten overzicht van veranderingen in landgebruik, waterpeilen, of habitatkwaliteit.

4. Betrokkenheid van Stakeholders

- **Digitale samenwerkingsplatforms:**
- **Beslissingsondersteunende tools:** Visualiseren en de impact van beleidsmaatregelen voor elke stakeholder laten zien.

5. Educatie en Bewustwording

- **Gamification:** Waarin gebruikers beleidskeuzes kunnen simuleren en leren over de dynamiek van het IJsselmeergebied.
- **Augmented Reality (AR):** Virtuele rondleiding door toekomstige scenario's te geven.

6. Meer samenwerking en open data

- Stimuleer samenwerking tussen partijen door open data beschikbaar te stellen, zodat andere organisaties ook bijdragen aan inzichten en analyses.
- AI-modellen kunnen worden gedeeld via open-source platforms, waardoor bredere innovatie mogelijk wordt.

Het
IJsselmeergebied:
een uniek gebied

Volg ons via

Nieuwsbrief

LinkedIn

[Home - Het Blauwe Hart](#)

Platform IJsselmeer

28 nov 2024

Onderzoek en beleid voor natuur en
landschap

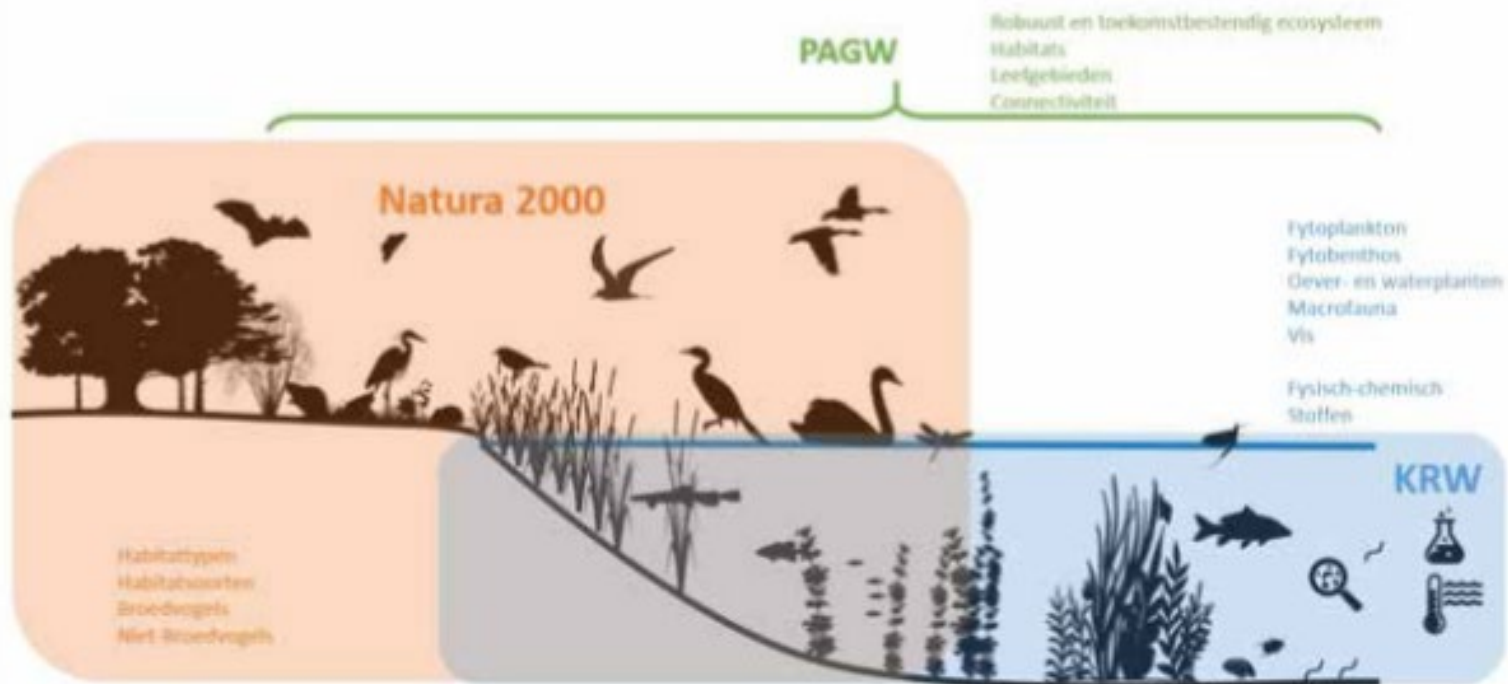
Reflektie vanuit de IJsselmeervereniging

“De Raad van State gaat niet
over een goede ruimtelijke
ordening”

Inhoudelijk onderzoek daar dus niet de
moeite en het geld waard?!?

Natuur

- Een kennisgestuurde ontwikkelingsvisie nodig
- Royale toepassing beschikbare kennis
- Veel onderzoek, maar een totaalvisie ontbreekt >> een Natuurwinstplan?
- Een onderwaterlandschapsplan als motor ??

**Uitleg over PAGW en streven naar
een robuust watersysteem.**

.....

Dromen over een robuuste natuur

De Houtribdijk revisited. Droom Blauwe Hart 2016

Nooit echt besproken. Deels uitgevoerd > MW

Houtribdijk doorlaatbaar. IJsselmeervereniging 2015. nooit echt besproken

Dijkversterking en natuur

- Te vaak zonder visie op de natuur > dus zonder gebruik van de aanwezige kennis
- Te vaak zonder breed en diep overleg
- > Houtribdijk
- > NH Markermeerkust
- > Goed voorbeeld : IJsselmeerdijk > natuurbouw en veiligheid gecombineerd. Veel overleg.

Houtribdijk versterkt met zand en steen +
natuurproject Trintelzand. Geen ruggengraat van
een groot divers natuurgebied.

Communicatie

- Anders communiceren over onderzoeksresultaten en beleid
- Niet (alleen) via een tijdschrift
- Maar hoe wel??

- Landschaft

Landschap nog steeds kwetsbaar

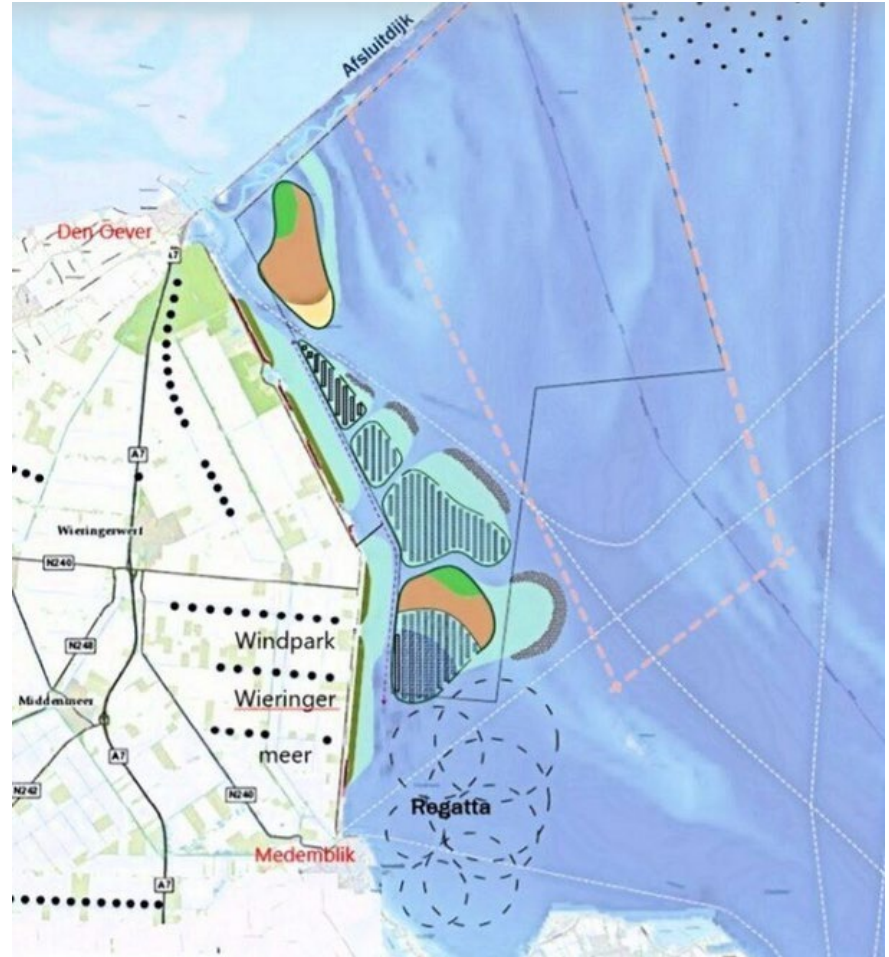
- Mooie studies (Palmboom) en mooie woorden, maar niet wettelijk beschermd
- Geen steun in ruimtelijk plan/Omgevingsplan
- Missers:
 - >> Enkhuizen; windmolens,
 - >> Zonne atollen?; Lelystad?
- Hoe wel te beschermen/ontwikkelen?

Plan Zonneatollen Wieringerhoek

Reeks opgespoten eilanden met zonnecellen en aandacht voor onderwaternatuur en recreatie.

Sterke economische lobby > energieproductie en baggeren. In april evaluatierapport.

Grote weerstand vanuit natuur en watersport

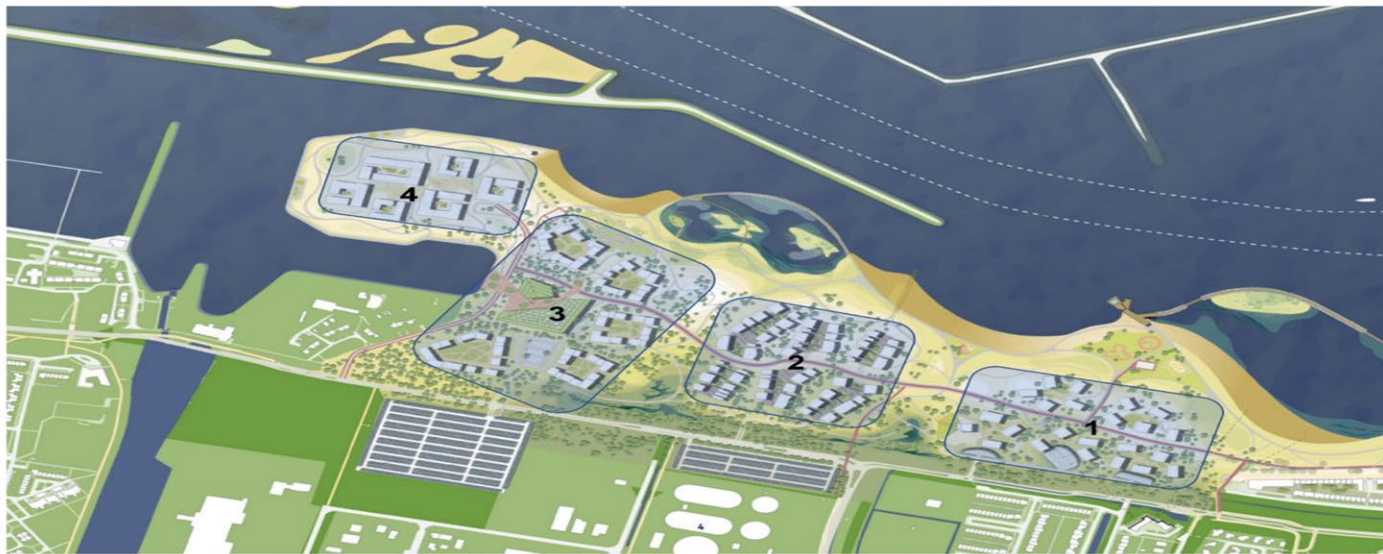
Integrale verkenning Wieringerhoek

Verkenning realisatie zon op water

Arcadis april 2024

Lelystad met een voetje de zee in?
Is dit landschap van wereldklasse en ook natuur?

Figuur 3.3 Het (woon)programma in Meerdijkhaven en het beoogde stadsstrand t.p.v. Saerдам met kustlijn

Creativiteit als onderzoeksmethode

- Geen lineaire doorvertaling van onderzoek naar planning
- Landschap van wereldklasse vraagt ontwerp van wereldklasse; ontwerp wedstrijd?
- Ontwerpend onderzoek hoort in de gereedschapskist
- Maar geen roller coaster

Ruimtelijke Verkenning 2050 Mondiaal ondernemend

Overal windmolens
Drijvende woonwijken
Planbureau voor de
Leefomgeving 2023

- Nederland in 2120
- Wageningen
- WUR

IPLO Water

Informatiepunt Leefomgeving

- >| 18 jaar Helpdesk Water
- ≤ 4 jaar IPLO Vakgroep Water
- = 11 maanden Omgevingswet

Gea Neijssen – IPLO – Coördinator Vakgroep Water

Rijkswaterstaat WVL - Vakgroep Water
28 november 2024

Over IPLO - expertise en positie

Integrale kennispartner

[Het Informatiepunt Leefomgeving](#) (IPLO) is het kenniscentrum van de overheid dat uitleg geeft over de Omgevingswet, het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en de regelgeving voor de leefomgeving (bodem, bouwen, water en milieu).

Centrale ingang

Het IPLO (website en helpdesk) vormt **de centrale ingang** voor vragen van overheden. Ook specialisten van grote bedrijven, branches en adviesbureaus kunnen bij IPLO terecht.

Samenvoeging bestaande expertise

- InfoMil
- Helpdesk Water
- Helpdesk Bodem en
- Helpdesk Bouwregelgeving en Brandveilig Gebruik

Veel bekeken

> Nieuw op IPLO

> Besluit activiteiten
leefomgeving (Bal)

> Besluit bouwwerken
leefomgeving (Bbl)

> Omgevingsplan

> Bruidsschat

> Omgevingsloket

Regelgeving

Omgevingswet, Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), Crisis- en herstelwet (Chw), Wkpb, Wet milieubeheer, overgangsrecht...

Omgevingswet

Omgevingswet in het kort, geconsolideerde versies, instrumenten, regels voor activiteiten, participatie, invoering...

Thema's

Bouw, bodem, water, lucht, geluid, geur, erfgoed, natuur, externe veiligheid, maatschappelijke opgaven, praktijksituaties...

Instrumenten Omgevingswet

Omgevingsvisie, programma, omgevingsplan, waterschapsverordening, Besluit activiteiten leefomgeving...

Digitaal stelsel

DSO, Omgevingsloket, aansluiten, toepasbare regels, aanvragen ontvangen, storing en onderhoud...

Regels voor activiteiten

Bouwactiviteiten, wateronttrekking, erfgoed, omgevingsplanactiviteit, lozen, milieubelastende activiteiten...

Implementatie van de Omgevingswet

Hulpmiddelen, webinars en ervaringen uit de praktijk op de website Aan de slag met de Omgevingswet.

Implementatie Omgevingswet

Homepage IPLO

Over IPLO - Opdracht

- IPLO maakt deel uit van het interbestuurlijke programma Aan de slag met de Omgevingswet. Daarin werken gemeentes, provincies, waterschappen en de Rijksoverheid samen
- Opdrachtgever/aansturing: Strategische Beheerorganisatie (SBO) namens diverse interbestuurlijke partijen
- Samen met de Tactisch Beheerorganisatie (TBO) en de Operationele Beheer Organisaties (OBO's)
- Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) is verantwoordelijk voor het samenhangend stelsel van de Omgevingswet

Over IPLO - vakgroepen

Iplo kent meerdere vakgroepen

Onder andere de **Vakgroep Water**

Gezamenlijk werken we aan:

- 1 Website - www.iplo.nl
- 1 Front Office voor vragen <https://iplo.nl/contact/vragenformulier/>

IPLO in cijfers

WEBSITE IPLO.nl

- 6.000 pagina's
- 200.000 bezoekers/mnd
- Klantwaardering 7,5

HELPDESK

- 3.500 vragen/mnd
- Klantwaardering 7,3

Vakgroep Water

Het hoofdthema Water is opgedeeld in 16 subthema's
In totaal ca 3.000 waterpagina's

Water

Water is een essentieel onderdeel van onze leefomgeving. Belangrijke opgaven zijn het voorkomen en beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. Zeker in samenhang met het beschermen en verbeteren van de waterkwaliteit. De gearchiveerde website van de Helpdesk Water met eerdere informatie over waterbeleid en waterbeheer vindt u in het [webarchief](#).

Applicaties en modellen

Watergerelateerde applicaties en modellen van Rijkswaterstaat die ook extern gebruikt worden.

Beheer watersysteem

Peilwijzigingen, wateroverlast en waterschaarste.

Beleid en regelgeving water

Nationaal, internationaal, organisatie, bestuursakkoorden, programma's...

Crisismanagement water

Samenwerking waterbeheerders bij te hoog, te laag en te vies water vanuit het Watermanagementcentrum Nederland.

Gebruiksfuncties van water

Drinkwater, zwembad, scheepvaart, visserij, proces- en koelwater, natuur, winning oppervlaktedelstoffen...

Grondwater

Bescherming van grondwater, monitoringsprogramma en maatregelen.

Handreiking Lozingen

Uitleg voor aanvrager of vergunningverlener bij aanvraag voor een lozingsvergunning of maatwerk.

Afvalwater bij activiteiten

Afvoeren afvalwater: lozen op bodem, binnenwater of zee, technische voorzieningen, rioolozing, ballastwater, milieubelastende activiteit met afvalwater.

Monitoring water

Chemie, ecologie, hydromorfologie, kenniscategorieën, waterkwaliteit, bewaking, waterkwantiteit...

Oppervlaktewaterkwaliteit

Omgevingswaarden, lozingen en waterprogramma's, Kaderrichtlijn Water.

Stedelijk afvalwater

Huishoudelijk afvalwater dat via de riolering wegstroomt.

Wateractiviteiten

Wateronttrekking, beperkingen-gebiedactiviteiten en activiteiten in en bij de Noordzee.

Waterbodems

Waterbodems maken een integraal deel uit van het watersysteem.

Water en ruimte

Water vraagt ruimte, en ruimtelijke kwaliteit in Nederland kan niet zonder water.

Waterveiligheid

Omgevingswaarden, primaire waterkering, monitoring.

Zoute wateren

Het mariene water of zeewater is het zoute water van het Nederlandse deel van de Noordzee, inclusief zeebodem en ondergrond.

Vakgroep Water

Helpdesk Water & de helpdesk MIL-Water

-beide opgegaan in de Vakgroep Water van IPLO-

- informatie vanaf die eerdere websites is, waar nodig aangepast aan de Omgevingswet, op <https://iplo.nl/thema/water/> geplaatst
- eerdere websites zijn/worden archiefwebsites en zijn nog altijd te benaderen ([Webarchief Helpdesk Water | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#))

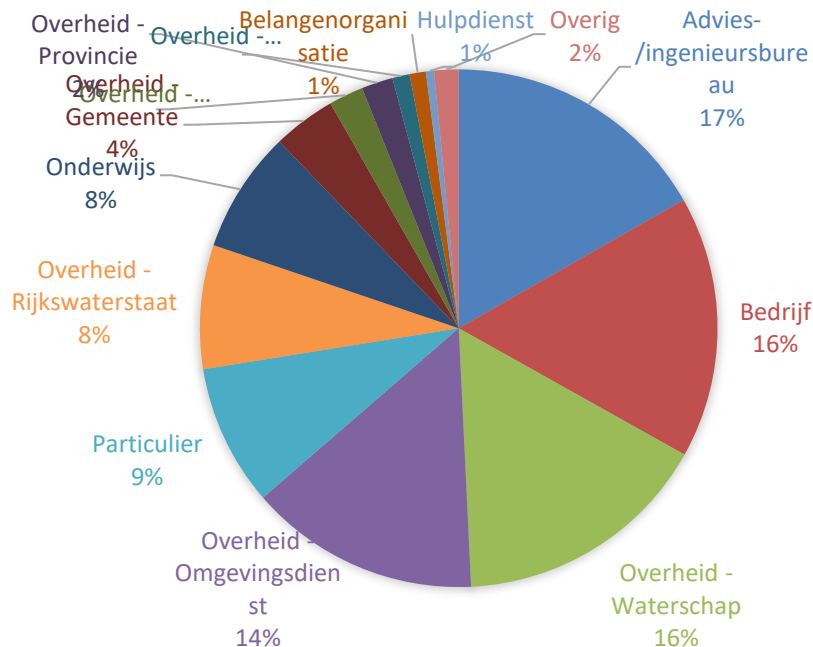
Experts

- Experts van de eerdere helpdesks zijn nu lid van de Vakgroep Water. En achter elk vakgroep lid staan weer meerdere afdelingen met diverse specialisten.

Statistiek

- Vragen water: Tot en met oktober ca 1.900 watervragen
- Web water: IPLO.nl/water heeft tot nu toe een kleine 450.000 pagina weergaven

Vakgroep Water - vraagstellers

Platform IJsselmeergebied

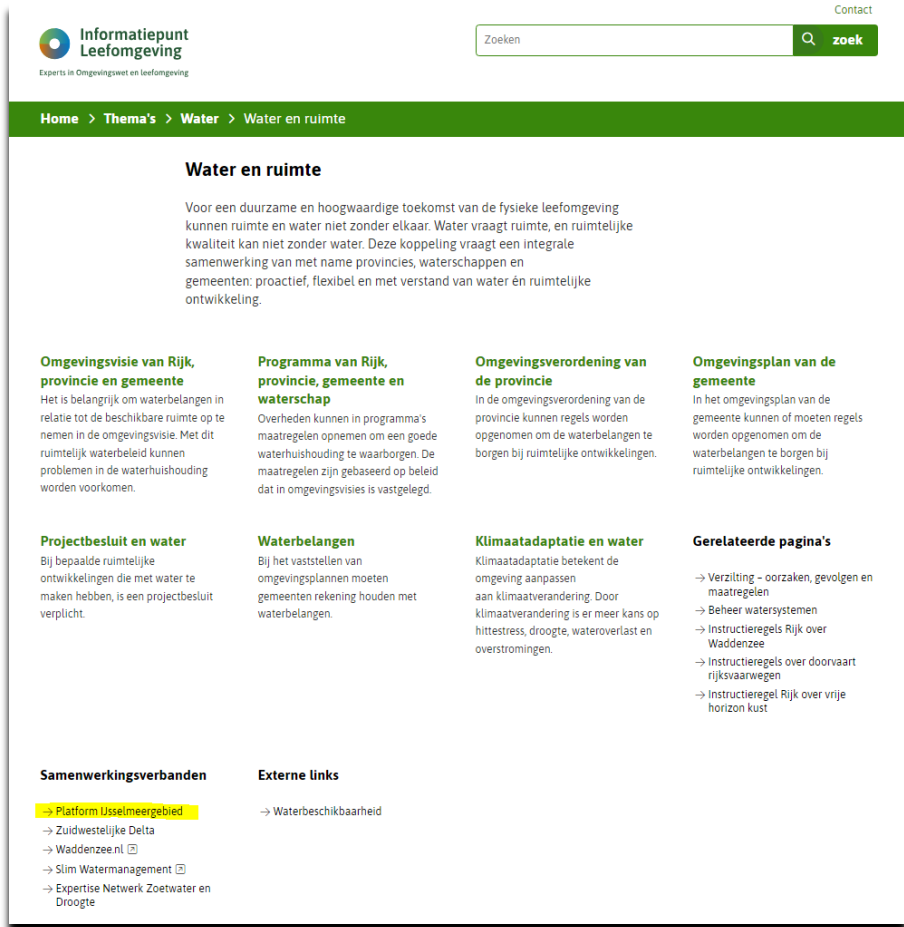
Informatie over het Platform IJsselmeergebied stond eerder op IPLO, maar heeft inmiddels een mooie eigen site gekregen.

Wel vanaf IPLO naar gelinkt:

[Water en ruimte | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

[Platform IJsselmeergebied | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

[Platform IJsselmeergebied – Kennisetalage van de IJsselmeercommunity](#)

The screenshot shows the website of the Platform IJsselmeergebied. At the top, there is a header with the logo of Informatiepunt Leefomgeving and the text 'Experts in Omgevingswet en leefomgeving'. To the right of the logo is a search bar with the placeholder text 'Zoeken' and a magnifying glass icon. Further right is a 'Contact' link. Below the header is a green navigation bar with the text 'Home > Thema's > Water > Water en ruimte'. The main content area has a title 'Water en ruimte' and a paragraph explaining the importance of water and space for a sustainable future. Below this, there are four columns of content, each with a title and a brief description. At the bottom, there are two sections: 'Samenwerkingsverbanden' and 'Externe links', each with a list of links.

Informatiepunt Leefomgeving
Experts in Omgevingswet en leefomgeving

Contact

Zoeken **zoek**

Home > Thema's > Water > Water en ruimte

Water en ruimte

Voor een duurzame en hoogwaardige toekomst van de fysieke leefomgeving kunnen ruimte en water niet zonder elkaar. Water vraagt ruimte, en ruimtelijke kwaliteit kan niet zonder water. Deze koppeling vraagt een integrale samenwerking van met name provincies, waterschappen en gemeenten: proactief, flexibel en met verstand van water én ruimtelijke ontwikkeling.

Omgevingsvisie van Rijk, provincie en gemeente

Het is belangrijk om waterbelangen in relatie tot de beschikbare ruimte op te nemen in de omgevingsvisie. Met dit ruimtelijk waterbeleid kunnen problemen in de waterhuishouding worden voorkomen.

Programma van Rijk, provincie, gemeente en waterschap

Overheden kunnen in programma's maatregelen opnemen om een goede waterhuishouding te waarborgen. De maatregelen zijn gebaseerd op beleid dat in omgevingsvisies is vastgelegd.

Omgevingsverordening van de provincie

In de omgevingsverordening van de provincie kunnen regels worden opgenomen om de waterbelangen te borgen bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Omgevingsplan van de gemeente

In het omgevingsplan van de gemeente kunnen of moeten regels worden opgenomen om de waterbelangen te borgen bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Projectbesluit en water

Bij bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen die met water te maken hebben, is een projectbesluit verplicht.

Waterbelangen

Bij het vaststellen van omgevingsplannen moeten gemeenten rekening houden met waterbelangen.

Klimaatadaptatie en water

Klimaatadaptatie betekent de omgeving aanpassen aan klimaatverandering. Door klimaatverandering is er meer kans op hittestress, droogte, wateroverlast en overstromingen.

Gerelateerde pagina's

- Verzilting – oorzaken, gevolgen en maatregelen
- Beheer watersystemen
- Instructieregels Rijk over Waddenzee
- Instructieregels over doorvaart rijkswaargeven
- Instructieregel Rijk over vrije horizon kust

Samenwerkingsverbanden

- **Platform IJsselmeergebied**
- Zuidwestelijke Delta
- Waddenzee.nl
- Slim Watermanagement
- Expertise Netwerk Zoetwater en Droogte

Externe links

- Waterbeschikbaarheid

**Bedankt voor jullie
aandacht**

**Vragen:
[https://iplo.nl/contactinfor
matie/](https://iplo.nl/contactinformatie/)**

The background of the image is a landscape featuring a body of water, possibly a lake or a wide river, under a vast, cloudy sky. The sky is filled with large, billowing clouds in shades of white, grey, and blue, suggesting a dramatic or stormy atmosphere. The water in the foreground is calm, reflecting the sky and the distant shoreline. The shoreline is lined with trees and some vegetation, appearing as a dark silhouette against the water. In the immediate foreground, there are some dry, yellowish-brown reeds or grasses. Overlaid on this background is the text 'Water challenges' in a large, blue, sans-serif font. The word 'Water' is on the top line, and 'challenges' is on the bottom line. To the right of the word 'Water' is a blue graphic element consisting of three wavy lines, resembling a stylized wave or a drop of water. The text and graphic have a slight white outline or drop shadow, making them stand out against the complex background.

Water challenges

Water Challenges IJsselmeergebied

- Water Challenges is een platform om vraag en aanbod op gebied van water met elkaar te verbinden.
- Het platform is opgezet vanuit de Human Capital agenda van Topsector Water en is bedoeld om innovatief leren en kennisdeling te stimuleren.
- Jaarlijks wordt de Water Challenges IJsselmeergebied georganiseerd in samenwerking met Platform IJsselmeergebied

Kick-off in april/mei

Zeiltocht in juni

Finale en prijsuitreiking op de Verenigde IJsselmeertop

Water challenges

Winnaars 2024: Natuur & zoetwaterbeschikbaarheid langs de Friese Kust

Resultaten van 2024

- Website Water Challenges
- Website Platform IJsselmeergebied
- YouTube Platform IJsselmeergebied

Platform IJsselmeergebied

Wie doen er volgend jaar mee?

We zijn voor 2025 weer op zoek naar opdrachtgevers en deelnemers!

<https://waterchallenges-ijsselmeergebied.nl/>

Agenda

2 Andere bronnen van kennis en innovatie

- COP Large Shallow Lakes and Lagoons (Laura Tack)
- WUR/kennisinstituten (Jeroen Veraart en Viola Bennink)
- Cursus IJsselmeergebied (Sander Harting en Kitty van Zijtvelt)
- Overzicht kennisnetwerken (Sacha de Rijk)
- Kennis in het Deltaprogramma (Saskia van Vuren)
- Innovatie Klimaatbuffer (Jorien Douma)
- Innovatie in de waterrecreatie (Reinier Steensma)

*de stem
van het
blauwe
hart*

Agenda

3 Kennis en innovatie wensen

- KIA AGIJ 2025
- KIA Deltaprogramma
- KIA PAGW
- Welke wensen zijn er nog meer?

*de stem
van het
blauwe
hart*

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Community of Practice Large Shallow Lakes & Lagoons

Roel Doef, Dick Boland, Marcel van den
Berg, Gerben Dekker en Laura Tack
Rijkswaterstaat - WVL

28 november 2024
Platformdag IJsselmeergebied – Kennis en
innovatie

2001
Peipsi-IJsselmeer

2007
In the mirror of a lake

We buigen ons over de Zeeuwse Delta

De Oosterschelde met zicht op de Heule

Lang

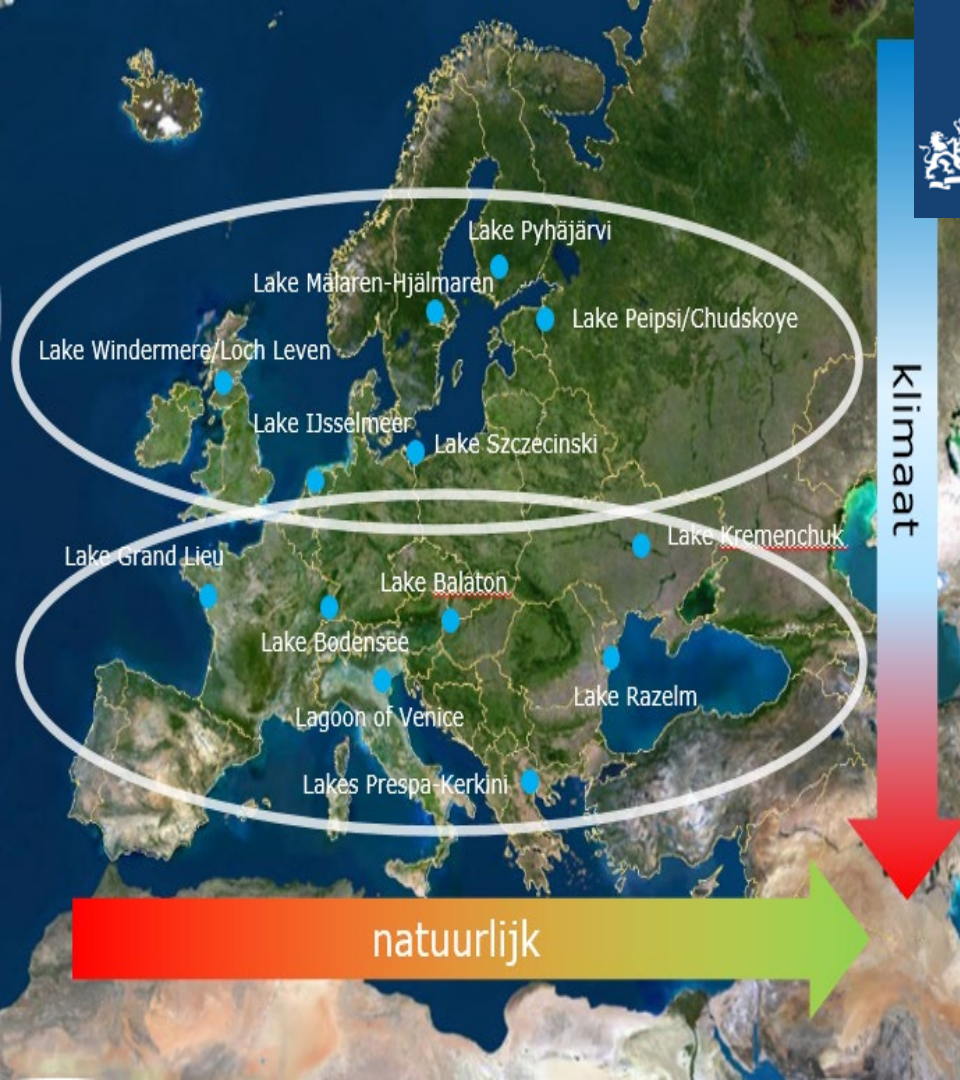

Overzicht van de Zeeuwse Delta

De oevers van het Veerse Meer

Netwerk informatie

- Leren van problematiek en aanpak in Europa
- Focus toenemende druk vanuit klimaatverandering en menselijk gebruik
- Toekomst ligt om de hoek
- Laagland meren, met aanvoer van rivier
- Aanzienlijke oppervlakte open water
- Diversiteit gebruiksfuncties

This mission focuses on the
**exchange of experiences
and practices** to improve
coherent solutions,
approaches and policies
regarding the management
and use of large (shallow)
lakes, lagoons.

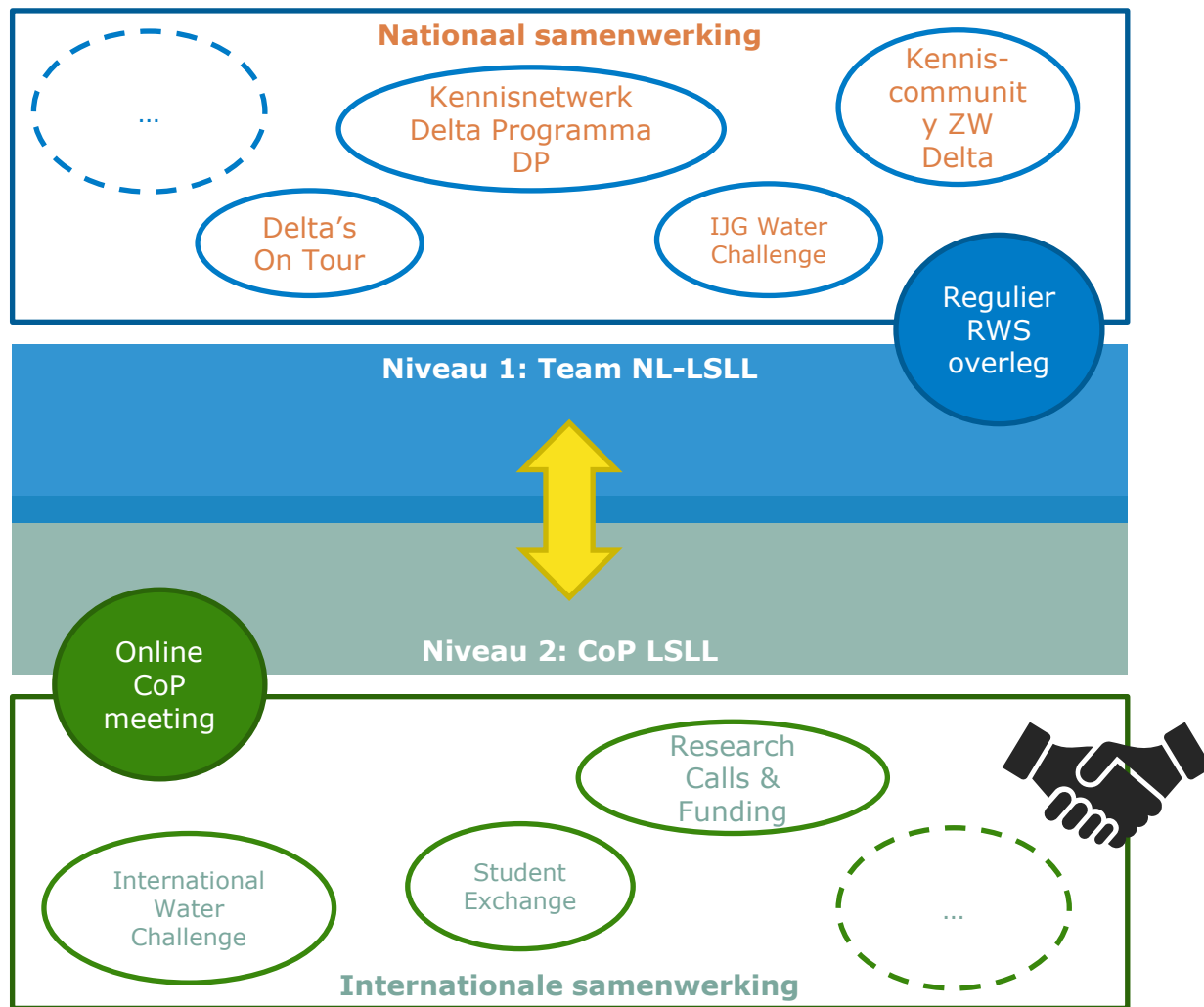
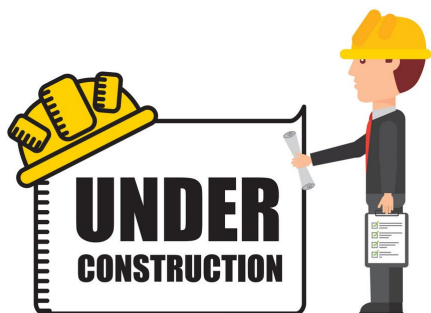
Lake Võrtsjärv (Estonia)

Mission Statement

*"Europe is home to a **system of large shallow lakes, lagoons and estuaries** which play an eminent role preserving biodiversity, delivering ecosystem services and adapting to climate change."*

*"The management and use of large shallow lakes and lagoons in Europe is becoming **increasingly complex**, making it hard to achieve European climate and environmental goals. If nothing is done there will be a serious risk of increasing frequency and intensity of flood events, freshwater scarcity and biodiversity loss."*

Plannen in de maak

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Bedankt voor het luisteren!

Vragen en / of interesse?

Laura Tack laura.tack@rws.nl
Gerben Dekker gerben.dekker@rws.nl

28 november 2024

Kennisagenda Ecologie Grote Wateren

Missie 5: Noordzee en grote wateren

MMIP 5B :Duurzame rivieren, meren en intergetijden gebieden

Hoe zit het IJsselmeergebied in de KIA-kennisagenda?

Missies

Waar Jeroen werkt,

Waar je het (oa) IJsselmeer moet zoeken

Missie 1
Natuur

Missie 2
Land- en
tuinbouw

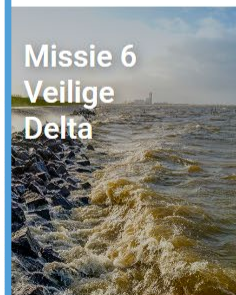
Missie 3
Gebieds-
inrichting
en water

Missie 4
Voedsel

Missie 5
Noordzee en
grote
wateren

Missie 6
Veilige
Delta

Sleutel-
technologieën

"vooral landnatuur"

De Agro-agenda gebiedsontwikkeling"

"Regionaal water & Bedrijf, stikstof etc."

"Van grond tot mond"

(ecologie & visserij)

"Deltaprogramma"

Vijf innovatieprogramma's

+ 5A Duurzaam gebruik van de Noordzee en oceanen

+ 5B Duurzame rivieren, meren en intergetijdengebieden

Jeroen (WR), Sacha (Deltares)

+ 5C Natuurinclusieve landbouw, visserij en waterbeheer in Caribisch Nederland

+ 5D Duurzame blauwe economie

TO2 instellingen die Werken aan oa offshore energie en 'mining' (TNO ed)

+ 5E Aquatische voedselproductie

Onderzoek visserij (ook IJsselmeer!)

Theory of Change-schema's

Bovenstaande innovatieprogramma's zijn ook samengevat volgens de [Theory of Change-methode](#). Deze schema's zijn meer in detail uitgewerkt en geven de onderlinge samenhang tussen de innovatieprogramma's weer. [U kunt de schema's hier downloaden.](#)

Missie 5B: “De overige grote wateren”

Publiek onderzoek (BO)

Wageningen Research met LVVN subsidie

TKI-onderzoek (PPS projecten)

Topsector middelen + middelen van derden.

Programma 5B - Duurzame rivieren, meren en intergetijdengebieden

In 2030 heeft 30% van de binnenwateren (rivieren, intergetijdengebied, meren) een beschermde status, inclusief de oeverzones. Er heeft een kwaliteitsverbetering plaatsgevonden van de verschillende ecosystemen, leidend tot de gewenste kwaliteit in 2050. Gebruik van de wateren is natuurinclusief in 2050.

Ecosysteemkennis

Beter begrip van ecologisch functioneren van intergetijde gebieden, rivieren en meren.

Ontwikkeling Evaluatie methoden voor aquatisch-terrestrische biodiversiteit **1A**

Ontwikkeling van integrale/gekoppelde database voor zoete en zoute deltanatuur **S1**

Onderzoek naar toxische risico's voor ecologisch functioneren (plastics, pfas, etc.)

Onderzoek naar de rol van gradiënten, morfologie & dynamiek (helder-troebel, zoet-zout, nutriënten) en klimaat voor ecologisch functioneren

Randvoorwaarden Gebruik

Maatschappelijk en ecologische randvoorwaarden meetbaar definiëren & optimaliseren t.b.v. gebruiksfuncties (voedsel, energie etc.)

Stimuleren van transitie in waterafhankelijke sectoren waar in de huidige situatie onzekerheden zijn over de ecologische effecten

Ontwikkeling van natuurinclusieve streefbeelden/scenario's toekomstig gebruik grote wateren

Definieren van randvoorwaarden voor gebruiksvormen op en langs het water (grindwinning, energie, recreatie, etc.)

Onderzoek naar cumulatieve effecten van gebruik (drukfactoren) op ecologisch functioneren

Duurzame Inrichting

Natuurwinst is kwantificeerbaar bij Nature based Solutions

Natuurwinst is kwantificeerbaar bij multifunctionele concepten

Ontwikkeling van kennis voor (meervoudige) verdienmodellen voor inrichtingsconcepten met natuurwinst in oeverzones, kustlandschap en open water

Onderzoek naar risico-reducerende inrichtingsmaatregelen gericht op invasieve soorten (inclusief exoten)

Ontwikkeling van kennis voor evaluatie methoden voor Nature based Solutions toepasbaar op verschillende niveaus en verschillende beleidsdoelen*

Onderzoek naar synergie tussen gebiedsplannen (NPLG, PPLG) en inrichting grote wateren (PAGW) in relatie tot bestaande en nieuwe natuur- en beheerdoelen* **3**

Beheer en gebruik

Klimaatadaptatie levert natuurwinst op

Het waterbeheer is voorbereid op verzilting

Onderzoek naar de organisatie van project en (grensoverschrijdende) (eco)systeem monitoring gericht op het verbeteren van synergie hiertussen **6**

Onderzoek gericht op het vergroten van maatschappelijk draagvlak voor gewijzigd waterbeheer (Burgerparticipatie, Citizen science, raadplegingen)

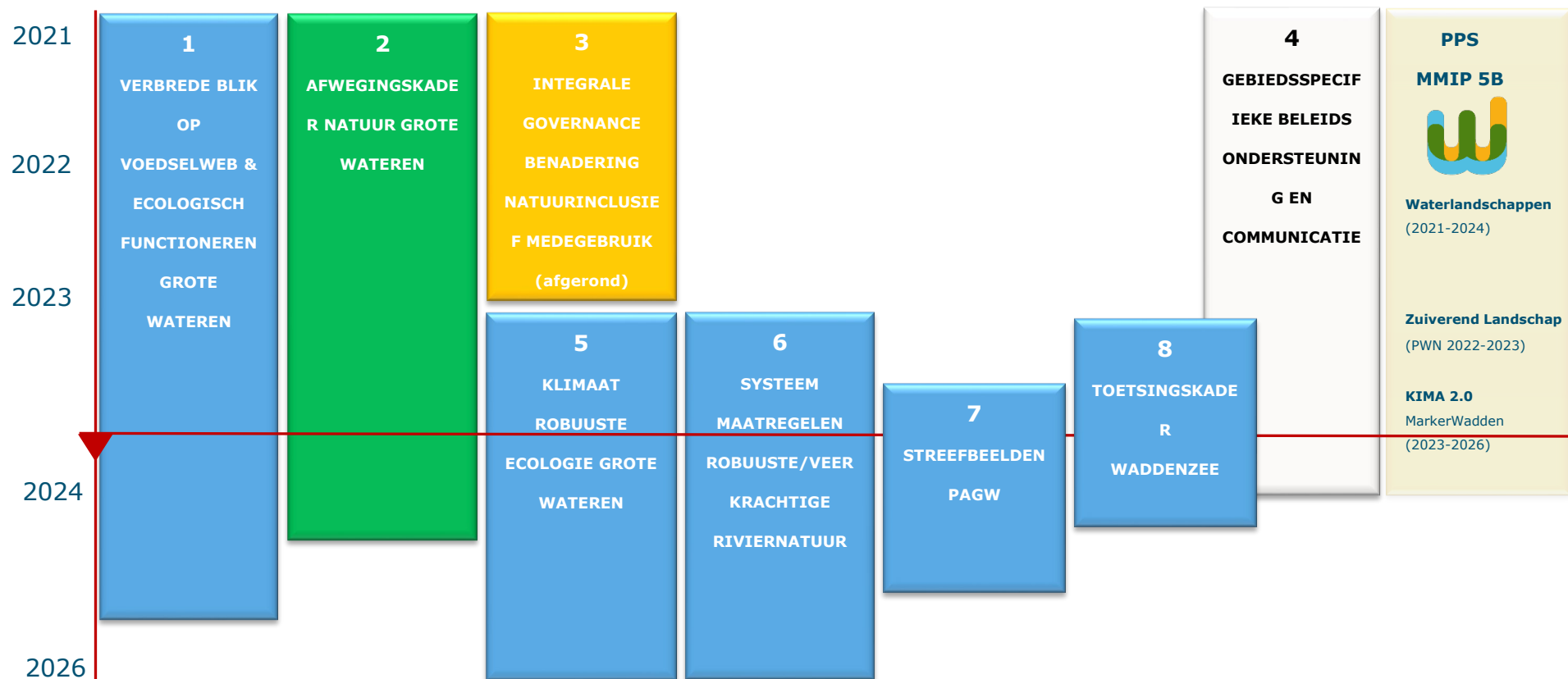
Onderzoek naar de ecologische en economische waarde van brak water en zoutwater normering voor economisch gebruik van water uit de grote wateren in de kustzones

Onderzoek naar aanpassingen in water- en natuurbeheer gericht op reductie van en/of waterschaarste, en/of wateroverlast klimaat- en/of verziltingsrisico's gericht op een combinatie van natuurwinst en economie

Waar zitten hier raakvlakken met de kennisagenda van platform IJsselmeergebied?

* KRW, VHR, PAGW, NPLG, LULUCF, EU Natuurverordening, aalverordening. Klimaatakkoord (blue carbon, natte natuur)

Programmering **BO** MMIP 5B – 2021-2026

Landschapsoverstijgend onderzoek

Werken met en waarderen van **Waterlandschappen**

Hoe werkte dit pps construct?

Penvoerder:

Natuurmonumenten

(namens Coalitie Natuurlijke Klimaatbuffers)

Kennisinstellingen

WUR, Deltares, HZ, NIOZ

Overheden

Provincie Noord-Holland

RWS-WVL

Provincie Zeeland

Provincie Groningen

Waterschap Noorderzijlvest

Private Partijen

Sportvisserij Nederland

Waterrecreatie Nederland

Zeeuwse Milieu Federatie

Stichting EcoShape

Bijdragen Partners (50%)

Bijdragen Rijk (50%)

Rijksoverheid

LVVN, I&W(RWS)

Middagdeel:

- Waar zitten raakvlakken met de kennisagenda van platform IJsselmeergebied?
- En wat mis je?

Begeleid door Jeroen en Viola

Uitkomsten sessie delen met LVVN, I&W en KIA.
Aangevuld met interviews.

Dank voor aandacht

Meer informatie:

Jeroen.veraart@wur.nl

Project Info

[BO-MMIP 5B](#) (klik)

www.waterlandschappen.nl

[WUR Dossier Grote Wateren](#)

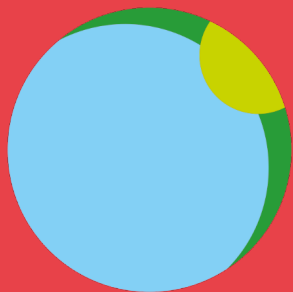
[Natuurwinstplan LIFE IP Delta Natuur \(LNV, RWS\)](#)

IJsselmeergebied : functies en functioneren

Talent voor groei

AERES
HOGESCHOOL
ALMERE

2 lectoraten op het gebied van water bij Aeres Hogeschool Almere

AERES
HOGESCHOOL

ZOEKEN MENU

 | Onderzoek Aeres Hogeschool |
Lectoren en onderzoekers

Dr. Miguel Dionisio Pires

Functie: Lector
Lectoraat: Meten is weten: gezond oppervlaktewater door innovaties in monitoring, modellering en maatregelen
Email: m.dionisio@aeres.nl
Social: [LinkedIn](#)

Over Miguel Dionisio Pires

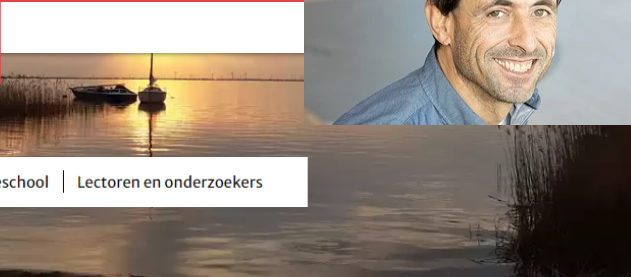
Dr. Miguel Dionisio Pires is een aquatisch ecooloog, afgestudeerd aan de Universiteit van Amsterdam en gepromoveerd bij het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) op interacties tussen driehoeksmosselen en blauwalgen in het IJsselmeergebied. Na zijn promotie heeft hij als Postdoc gewerkt bij NOAA-GLERL in de Verenigde Staten aan de waterkwaliteit in de Great Lakes. Sinds 2008 werkt hij bij Deltares, waar hij zich vooral bezig houdt met het gebruik van innovaties in meettechnieken om o.a. waterkwaliteitsmodellen mee te verbeteren. Vooral het gebruik van aardobservaties en andere vormen van remote sensing hebben daarbij zijn interesse. Zijn andere grote interesse is het voorspellen van waterkwaliteit. Hij heeft hiervoor o.a. de AlgenRadar ontwikkeld.

Bij Aeres Hogeschool gaat hij zijn onderzoeksinteresses dichterbij de praktijk brengen door zelf meer in situ onderzoek te doen, student onderwerpen op bovenstaande onderwerpen definiëren en burgers voor waterkwaliteit enthousiasmeren.

AERES
HOGESCHOOL

 | Onderzoek Aeres Hogeschool |
Lectoren en onderzoekers

Marcel van den Berg

Functie: Lector
Lectoraat: Ecologie IJsselmeergebied
Email: marcel.van.den.berg@aeres.nl
Social: [LinkedIn](#)

Over Marcel van den Berg

Vanuit Rijkswaterstaat is Marcel van den Berg als lector aangesteld voor het lectoraat Ecologie IJsselmeergebied. Bij Rijkswaterstaat houdt hij zich bezig met waterkwaliteit en natuurbeheer, vooral in het IJsselmeergebied. Binnen Aeres Hogeschool Almere wil Marcel graag de verbinding gaan leggen tussen de werkelijkheid, onderwijs en kennisontwikkeling, in dat prachtige IJsselmeergebied. De onderwerpen in 'onze' wateren liggen voor het oprapen. Of het nu gaat om waterplantenoverlast, vissterfte, nieuwe zandwinningen, energie uit water, woningbouw, klimaatverandering, zoetwatervoorziening, of ontwikkeling van nieuwe natuur, overal in onze maatschappij is kennis nodig om ons watersysteem gezond en veerkrachtig te maken of te houden.

Marcel begon zijn carrière als analist. Zijn promotieonderzoek deed hij naar de ecologie van de meren in het IJsselmeergebied. Na 20 jaar werkzaam te zijn geweest in deze richting, wil hij meer gaan doen met zijn eigen kennis. Niet alleen nieuwe kennis ontwikkelen, maar ook kennis toepassen en natuurlijk overdragen. Hoe mooi is het dan om dat als lector te mogen doen? De focus binnen zijn lectoraat zal op de ecologie en de effecten van activiteiten in en op het water komen te liggen, en hoe we de watersystemen veerkrachtiger kunnen maken.

Waterleerlijn

Leerlijn Water

De leerlijn Water is een inhoudelijke leerlijn binnen de opleiding Toegepaste Biologie.

Jaar 1

- Waterbeheer
- Waterkwaliteit en aquatische ecologie
- Aquatische biomen
- Inventarisatie amfibieën en vissen

Jaar 2

- Ontginningstypen
- Soortenkennis
- Klimaatadaptatie

Jaar 3

- Natuurontwikkeling natte natuur
- Veldwerktechnieken
- Gebiedsinrichting

Jaar 4

- Afstudeerprogramma

Nieuw: jaar 3 TB
HSWA
waterspecialisatie

Volg de waterleerlijn!

Wil jij bijdragen aan een wereld met een duurzame manier van water beheren en met een goede waterkwaliteit? Wil jij maatregelen bedenken waarmee we veiligheid, klimaatbestendigheid en natuurontwikkeling combineren? Stop dan met zoeken! Binnen de opleiding Toegepaste Biologie krijg je eerst veel kennis over de basis van aquatische ecologie, waterbeheer en veldwerktechnieken en leer je hoe je voor een natuurgebied de waterkwaliteit kan bepalen. Later kan je tijdens je halfjaarstage en buitenlandstage in de sector ervaring opdoen. In het 4e jaar kan je een 1-jarig (Internationaal) traject "Aquatic Ecosystem Analysis" volgen. In de waterleerlijn word je opgeleid tot (internationaal) onderzoeker monitoring & evaluatie waterkwaliteit, ecohydroloog en projectmedewerker in complexe, internationale waterprojecten.

1-jarig Internationaal traject "Aquatic Ecosystem Analysis"

Bijg hier de voorblij

Periode

Van september t/m juni

Studiepunten

60 ECTS (minor Water Quality Analysis, minor Water System Analysis, Internationaal project, stage en scriptie)

Deze 1-jarige opleiding "Aquatic Ecosystem Analysis" is op maat gemaakt voor studenten met interesse in de aquatische zoetwatersystemen. Water is essentieel voor leven en wordt in de wereld op allerlei manieren voortdurend bedreigd. Daarom heeft de wereld waterprofessionals nodig die oplossingen kunnen bieden voor problemen waarmee aquatische ecosystemen worden geconfronteerd. In onze 1-jarige bacheloropleiding Aquatic Ecosystem Analysis leer je alles wat je moet weten over zoetwatersystemen, biotische processen van klimaatverandering, de waterkringloop en de watercyclus voor de toekomst.

De opleiding is zowel nationaal en internationaal gericht. Je kunt ecologische adviesbureaus, wetenschappelijke instellingen en bedrijven uit de sector van de watersector.

De opleiding bestaat uit twee semesters. Het eerste semester naar de Harz (Duitsland), het tweede semester naar het zuid van alle aspecten van de watersector. Het heeft twee parallelle trajecten en veldbezoeken. Het eerste semester biedt de mogelijkheid om het geleerde in praktijk te brengen als je in de rollen van onderzoeker monitoring en ecohydroloog aan de slag gaat.

De minor Water Quality Analysis richt zich meer op de biotische kant van water. Je beschrijft de status van een Nederlands waterlichaam volgens de Europese Kader Richtlijn Water en vergelijkt deze met andere EU-landen. Je ontwerpt een maatregel ter verbetering van de biotische waterkwaliteit. In de tweede minor, Water System Analysis, beschrijf je verschillende toekomstscenario's voor een watersysteem en de bijbehorende flora en fauna op basis van geografische kenmerken. Er moet daarbij rekening gehouden worden met mogelijke toekomstige veranderingen, zoals klimaatverandering, hydromorfologische veranderingen of landgebruiksveranderingen.

In het tweede semester ga je eerst vijf weken naar Portugal voor een project, waarin je samen met studenten uit verschillende landen werkt aan de aanpak van een actueel probleem van een Portugees watersysteem. Daarna loop je een individuele stage en schrijf je een scriptie over een onderwerp naar keuze.

Beroepsmogelijkheden

- ✓ Hydrobioloog
- ✓ Toegepast onderzoeker monitoring en evaluatie waterkwaliteit
- ✓ Macrofauna Analist

Rosemarijn Welenga
Hydrobioloog bij Aquon

Toen ik de studie Toegepaste Biologie begon, wist ik al dat ik iets met water wilde doen, alleen nog niet precies wat. Ik heb daarom tijdens de studie alle kansen gepakt om dit verder te onderzoeken. In het eerste jaar in de onderzoeksmodule kon je kiezen tussen verschillende projecten en heb ik gekozen voor een project wat te maken had met waterplanten. Met mijn halfjaar stage ben ik bij Deltares onderzoek gaan doen naar waterkwaliteit in een achterover. Tijdens deze stage heb ik veel veldwerk en kennis van macrofauna opgedaan. Dit vond ik heel leuk. Mijn interesse ging daarnaast ook heel erg uit naar zoutwater. Daarom heb ik met mijn buitenlandstage gekozen om naar de marine-conservatie in Cambodja te gaan. Ook dit vond ik super gaaf, maar toch bleef het zoete water mij erg aantrekken en was ik blij toen ik in het vierde jaar kon kiezen voor de minoren Water Quality Analysis en Water System Analysis. Tijdens deze minoren heb ik veel leuke dingen mogen doen en kennis opgedaan en nu wist ik zeker dat ik in deze sector wil werken. Tijdens het schrijven van mijn afstudeerwerkstuk ben ik bij het bedrijf Aquon terecht gekomen, waar ik inmiddels ben aangenomen als hydrobioloog. Deze baan sluit perfect aan bij wat ik allemaal op de opleiding heb geleerd.

ZEKER DOEN!

Lees alles over het programma op
aeresuas.com/aquatic-ecosystem-analysis

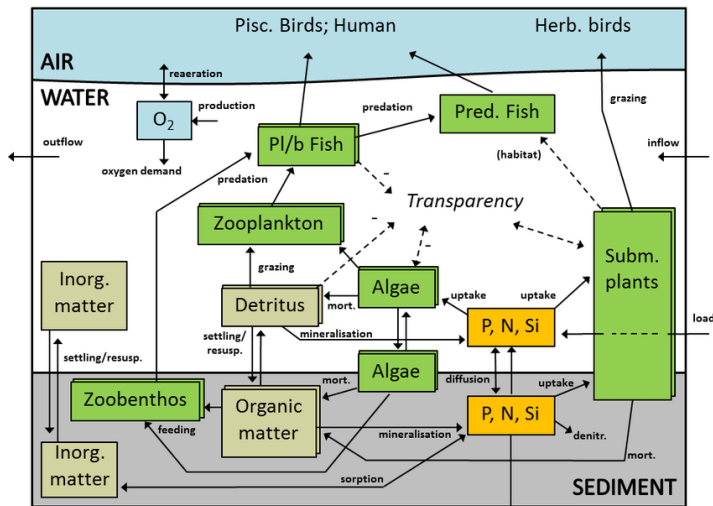
Vragen?

Met je vragen kan je terecht bij Annet Pouw:
a.pouw@ueres.nl

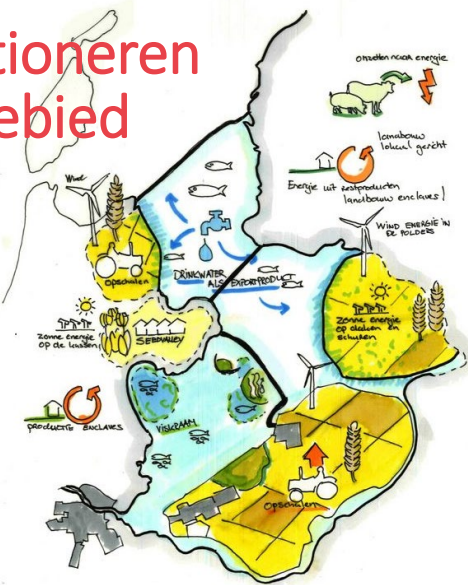
Specialisatie jaar 3: Water

PC Lake: modelleren ecosysteem van een meer

Functie en functioneren van IJsselmeergebied

Cursus op gezet met
Rijkswaterstaat, met
medewerking van
ministerie I&W en
Deltares:

Getrokken door Platform
IJsselmeergebied en Aeres

Specialisatie jaar 3: Water

Hoe bepaal je of alle gewenste functies van het gebied wel samengaan met een gezonde aquatisch ecosysteem?

In deze module leer je van mensen uit de praktijk hoe het zit met het ecologisch functioneren en de functies van het IJsselmeergebied.

Je modelleert zelf aan een systeemanalyse mbv het programma PC-Lake.

Vervolgens adviseer je RWS over het al dan niet plaatsen van een Zonne-eiland in het gebied.

Kern van deze module (cursus):

- Bouwen aan kennis van de ecologie van grote ondiepe meren
- Werken aan actuele vraagstukken als klimaat en energie-transitie in het blauwe hart van Nederland
- Modelleren van een meer (mbv PC Lake) om antwoord en advies te geven op vraagstukken mbt de ecologie van het IJsselmeergebied, zoals plaatsing zonne-eilanden.
- Samenwerken met mensen van Rijkswaterstaat e.a. tijdens de cursus Ecologie en functioneren van het IJsselmeergebied
- Overzicht gebruikers (stakeholders) en functies van het IJsselmeergebied, van visserij en recreatie tot zoetwaterbuffer en energielocatie.

Uitnodiging deelname cursus:

Functies en functioneren van het IJsselmeergebied

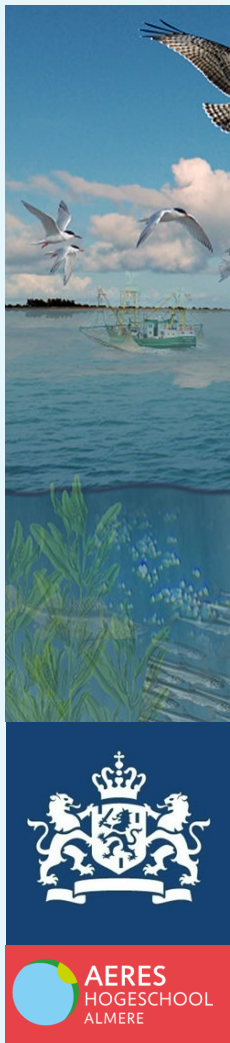
Week (Lesweek Aeres)	Datum (woensdag)	Onderwerp	Docenten	Middagdeel
4 (L0)	22/1	Module-introductie	Platform IJsselmeergebied	Kennismaking en groepen vormen
5 (L1)	29/1	Gebiedsbeschrijving en geschiedenis en vorming van het gebied	Ruurd Noordhuis (Deltares) en Roel Doef (RWS WVL)	Introductie IJsselmeerkompas en opdracht voor komende weken (regelen vervoer excursie 12/2)
6 (L2)	5/2	Waterkwantiteit	Judith Zomer & Ton Garritsen (RWS MN)	Opd. IJsselmeerkompas en waterkwantiteit
7 (L3)	12/2	Excursie	Roel Doef (RWS WVL)	Hele dag
9 (L4)	26/2	Waterveiligheid	Ton Garritsen (RWS MN) Arthur Kors (RWS WVL)	Opd. IJsselmeerkompas en waterveiligheid
10 (L5)	5/3	Waterkwaliteit en Aquatische Ecologie I	Marcel van den Berg (RWS WVL en Aeres) en Laura Tack (RWS WVL)	Opd. IJsselmeerkompas en Waterkwaliteit en Aquatische Ecologie
11 (L6)	12/3	Waterkwaliteit en Aquatische Ecologie II	Marcel van den Berg (RWS WVL en Aeres) en Laura Tack (RWS WVL)	Uitvoeren rollenspel mbt IJsselmeerkompas EINDBORREL?

Cursus: Functies en functioneren van het IJsselmeergebied

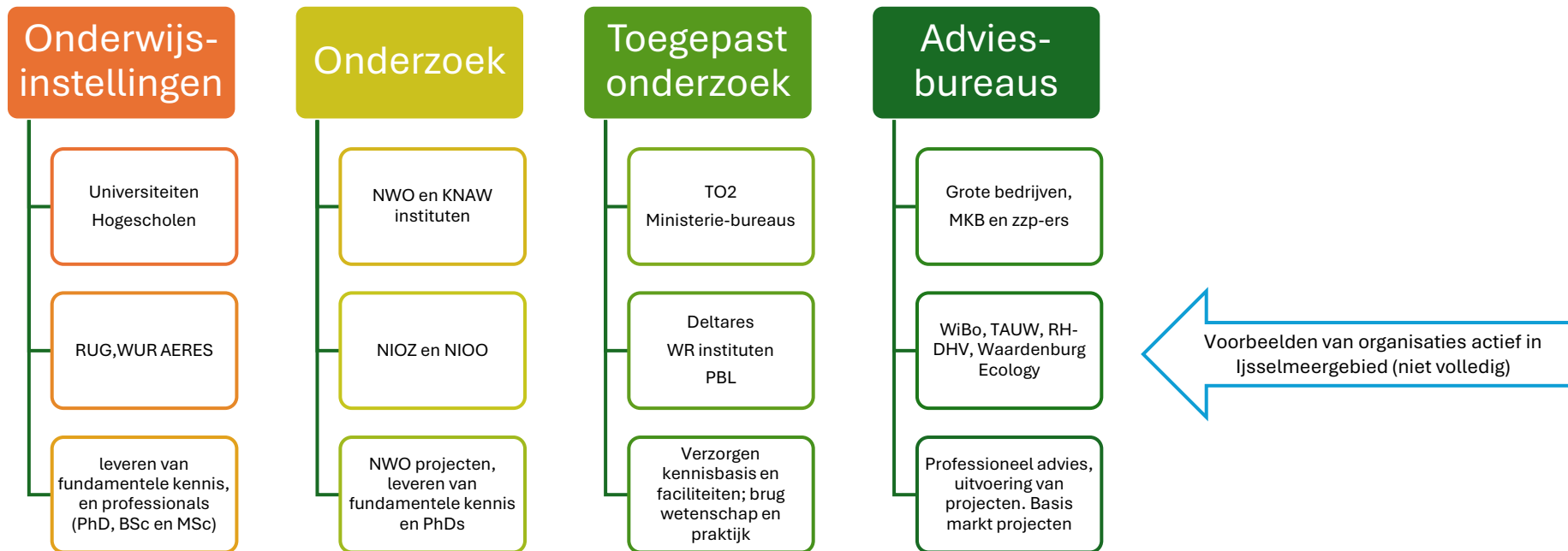

Cursus: Functies en functioneren van het IJsselmeergebied

Meer info en intekenen via
site [Platform IJsselmeergebied](#)

Kennislandschap Nederland; relevant voor IJsselmeergebied

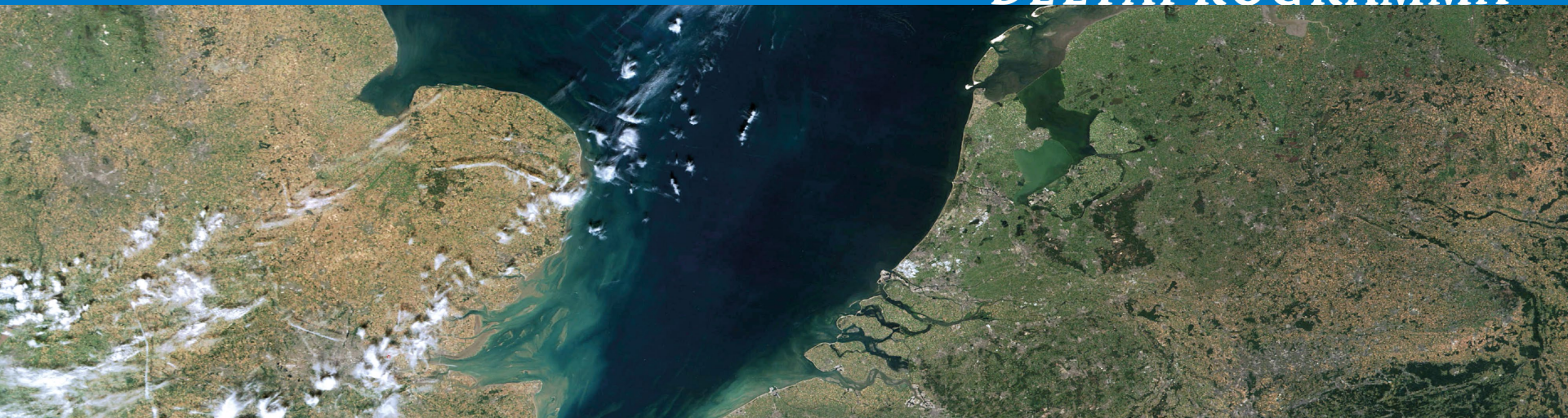

Nationaal Deltaprogramma

13-12-2023

Saskia van Vuren, Staf Deltacommissaris, Rijkswaterstaat

NATIONAAL
DELTAPROGRAMMA

Drie thematische opgaven

Waterveiligheid: voldoen aan de norm

Foto Jos van Alphen, ruimte voor de Rivier Nijmegen

Drie thematische opgaven

Zoetwater: weerbaar tegen watertekort

Foto Jos van Alphen, veenpolder Zaandijk

Drie thematische opgaven

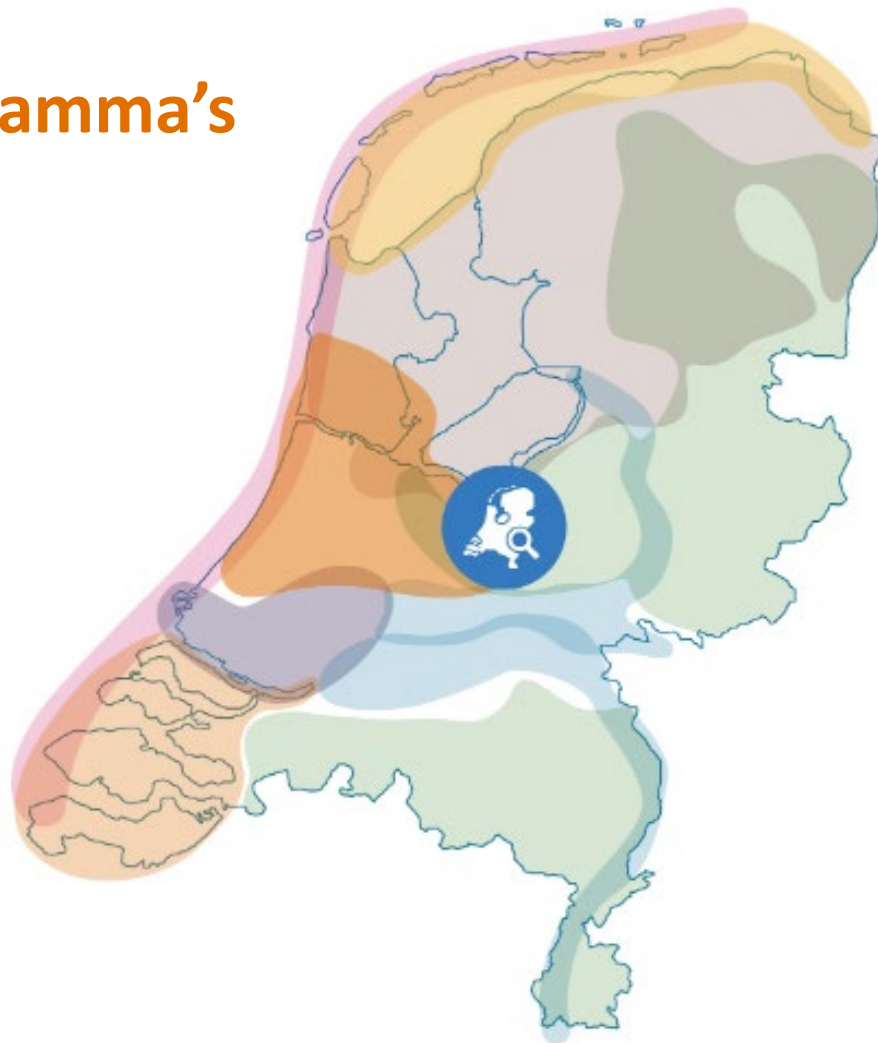
Ruimtelijke adaptatie: klimaatbestendige & waterrobuuste inrichting

Foto Jos van Alphen, drijvende woningen Steigereiland Amsterdam

Acht gebiedsprogramma's

DE KOERS:
NATIONALE
DELTABESLISSINGEN

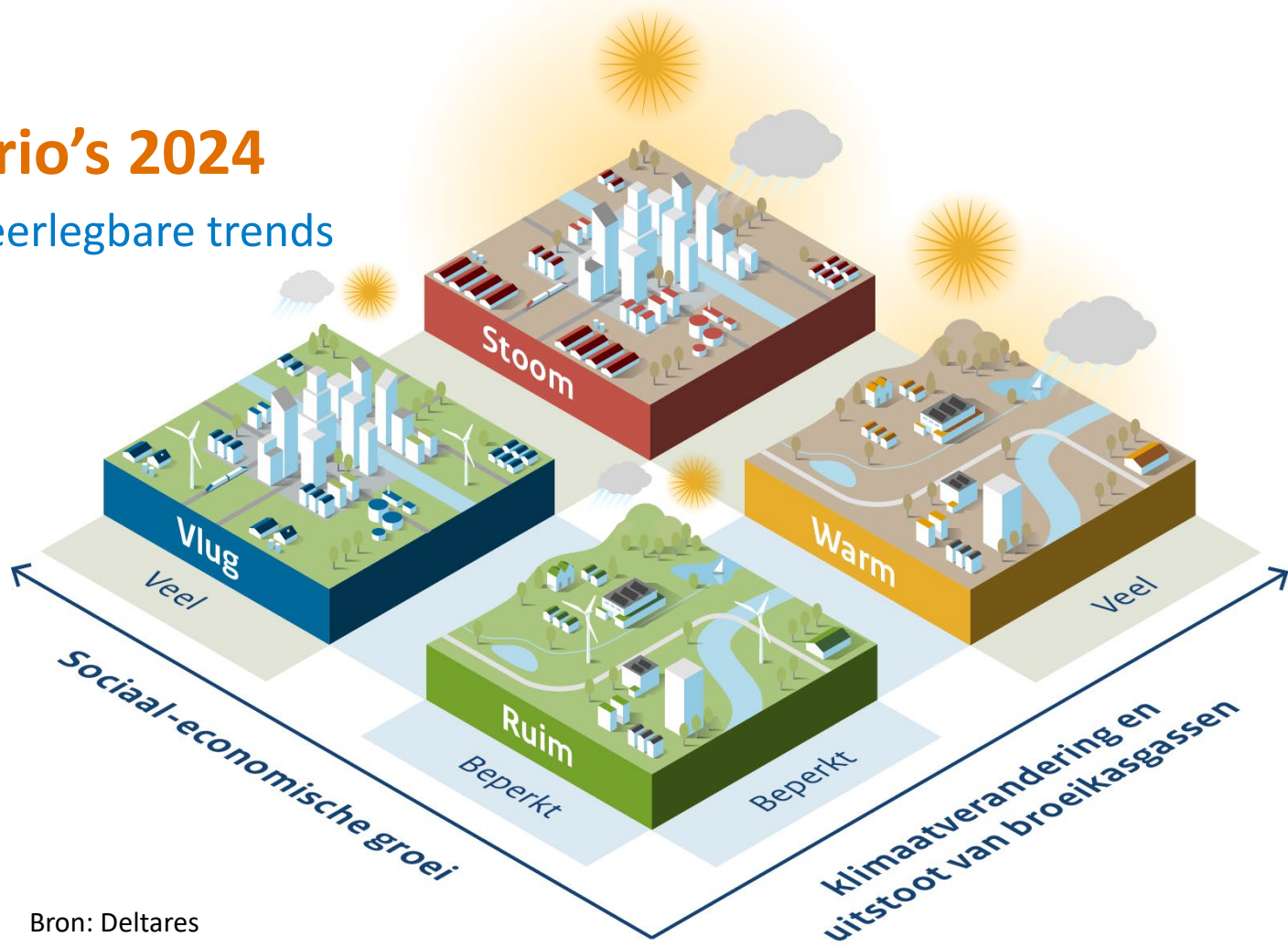
Periodieke Herijking

Deltabeslissingen en
voorkeursstrategieën

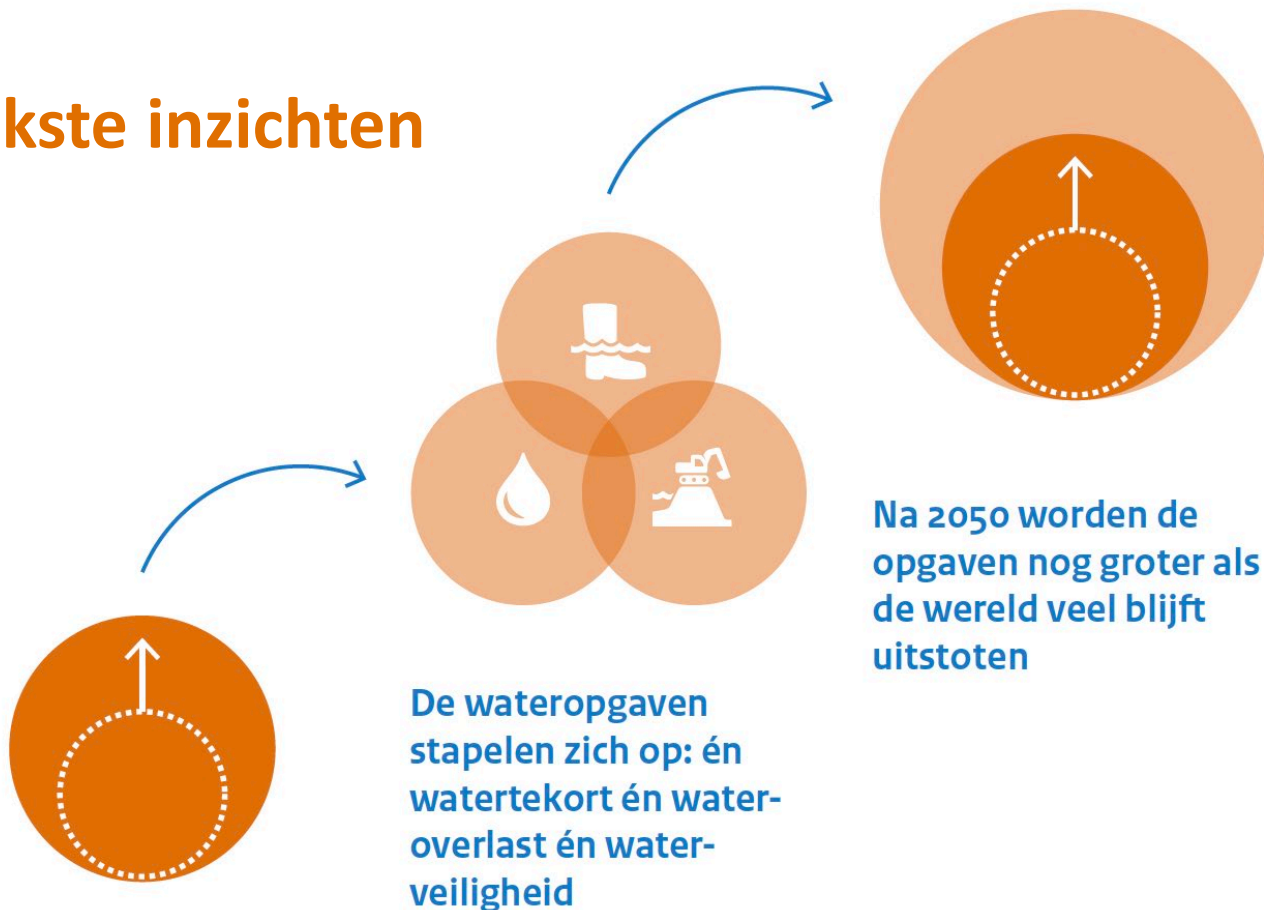

Deltascenario's 2024

onweerlegbare trends

Belangrijkste inzichten

De wateropgaven
worden overal groter

De wateropgaven
stapelen zich op: én
watertekort én water-
overlast én water-
veiligheid

Na 2050 worden de
opgaven nog groter als
de wereld veel blijft
uitstoten

NATIONAAL DELTAPROGRAMMA 2025

NAAR EEN NIEUWE BALANS
IN DE LEEFOMGEVING: RUIMTE
VOOR LEVEN MET WATER

HOOFDLIJNEN

**Waterbeheer & inrichting
watersysteem****+ Inrichting ruimte & gebruik**

Pompen
naar zee

Piekbuien
opvangen

Landbouw en
natuur bestand
tegen droger,
zouter en
natter

Woningbouw
kan niet overal

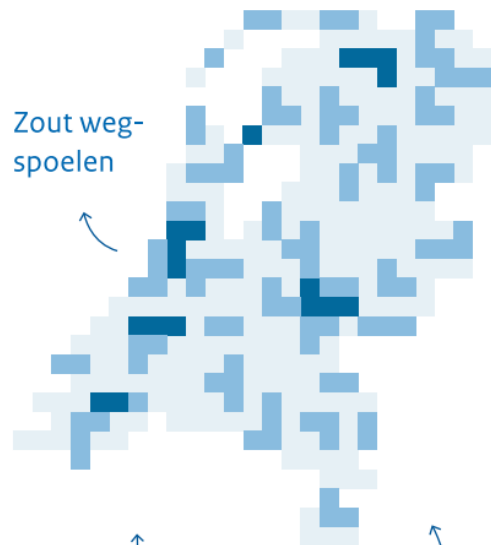
Zout weg-
spoelen

Dijken
versterken

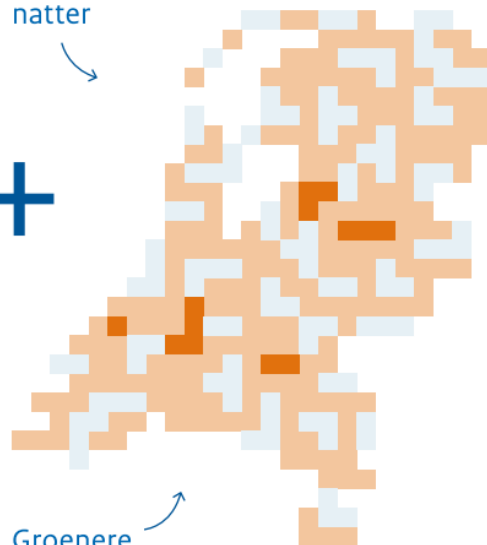
Rivierwater
verdelen

Groenere
steden
met minder
verharding

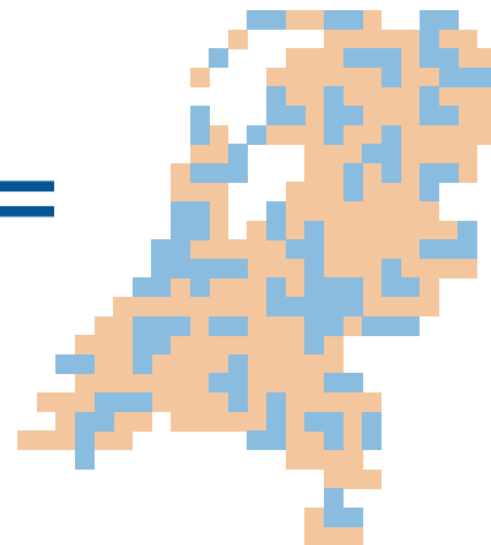
Waterzuinige
bedrijfsvoering

+

=

December
10, 2024 |
Voetstek

Investerings in NL tot 2050

woningbouw, infrastructuur, energie,
klimaatadaptatie, natuur

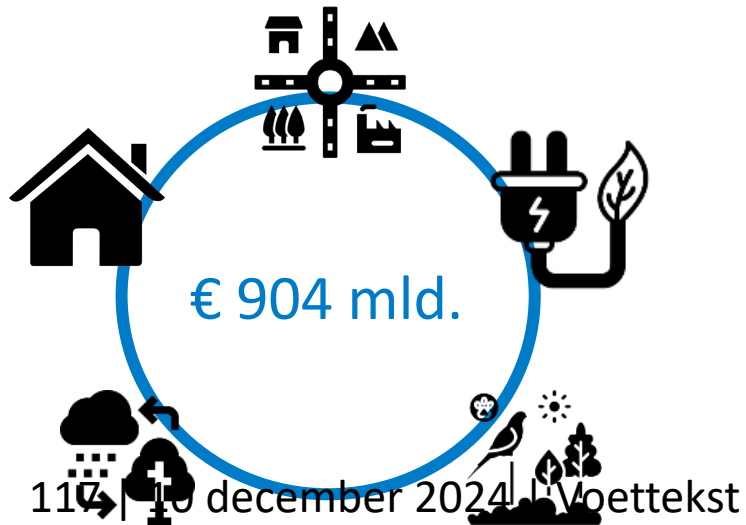

Foto Jos van Alphen (buitendijkse woningbouw IJburg)

Wat waar doen en laten? Hoe?

En 2-3 generaties vooruit: zicht op voorzienbare ontwikkelingen

Foto Jos van Alphen (terpwoning in de Noordwaard)

Kennisontwikkeling en
voorbereiding op
klimaatverandering

Kernwaarden Deltaprogramma

- solidariteit
- flexibiliteit
- duurzaamheid

Wat NU doen en laten om
oplossingen voor **STRAKS**
mogelijk te houden?

Wie?

37 leden

Verstedelijking

Regionale Ontwikkelingen

Nota Ruimte

Brief Water & Bodem Sturend

NOVEX

Energietransitie

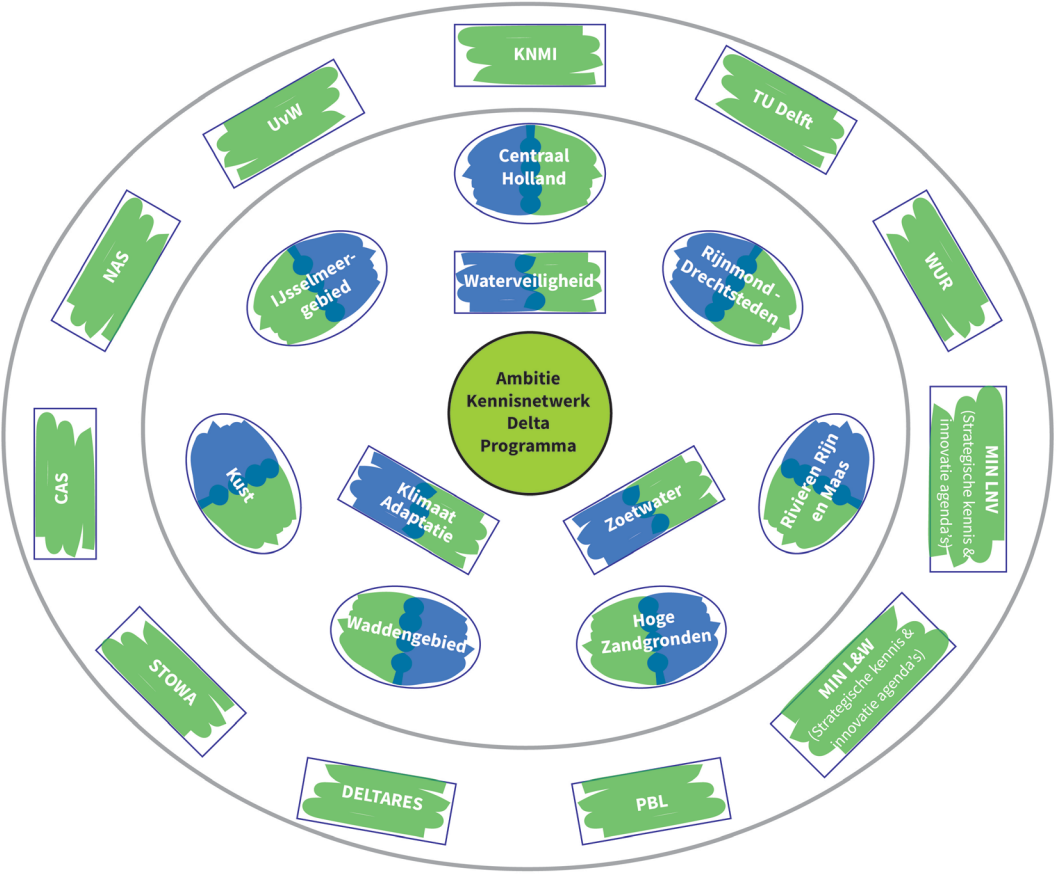
Stikstof

Grondstofopgave

Klimaat Mitigatie

Landbouwtransitie

Woningbouwopgave

Energienetwerken

Infrastructuurnetwerken

6-8 x per jaar

Topsectoren

Studies Universiteiten

Europese Wet- en Regelgeving

Nationaal Groeifonds

RAMMA

Dank u wel voor uw aandacht

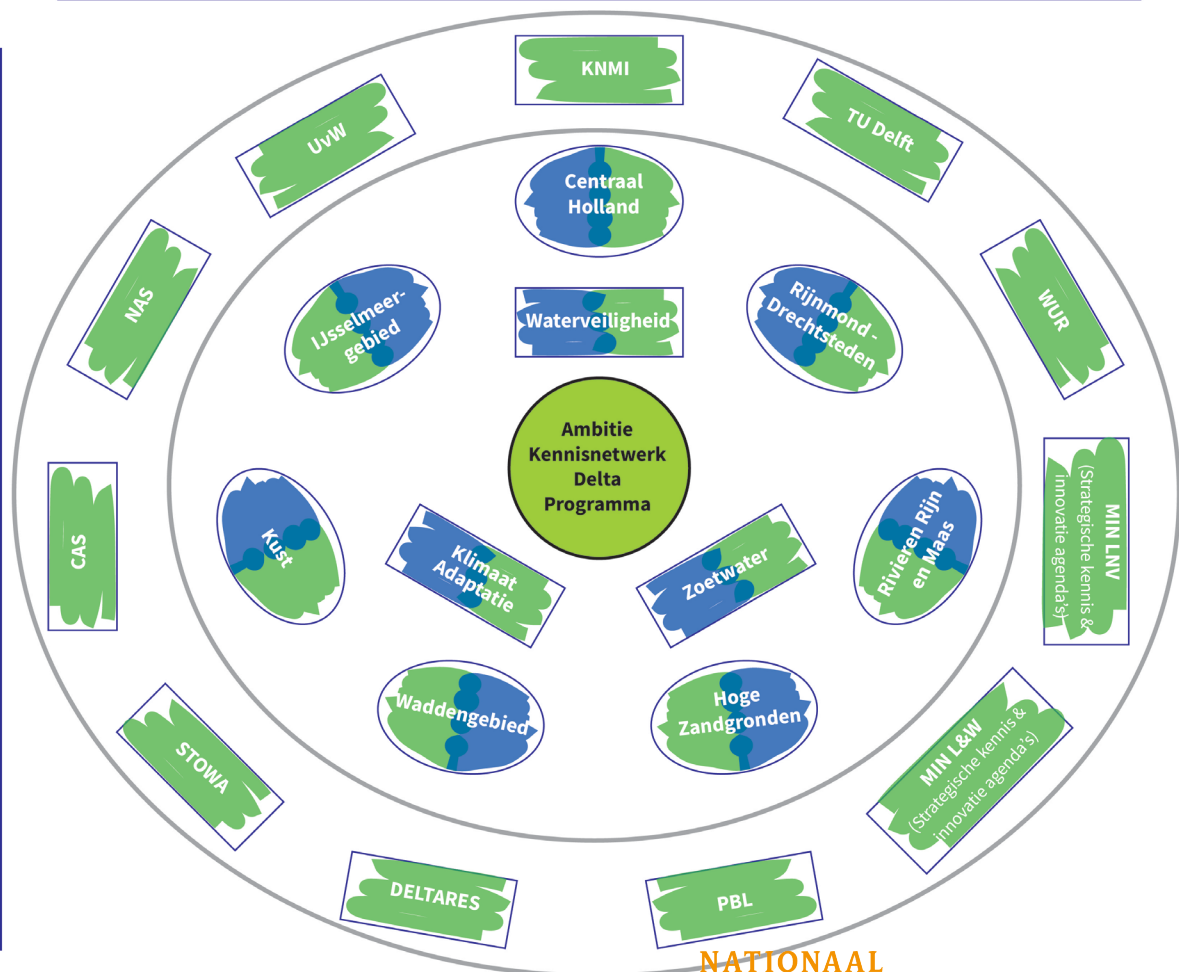
@delta_comm
info@deltacommissaris.nl
www.deltaprogramma.nl

Saskia van Vuren
Staf Deltacommissaris

NATIONAAL
DELTAPROGRAMMA

Kennisnetwerk Deltaprogramma

NATIONAAL
DELTAPROGRAMMA

Drijfveer – waarom Kennisnetwerk DP?

- Netwerk: elkaar ontmoeten, spreken (en samen lunchen!)
- Een persoonlijk (fysiek) netwerk om verbinding te houden
- Informele sfeer, inspirerend, informatie
- Integrale inbreng vanuit alle hoeken
- Breedte van kennisuitwisseling
- Brede samenstelling van de groep

Drijfveer – waarom Kennisnetwerk DP?

- Kennis delen (wat gebeurt waar)
- Reflecties/scherp/minder verkokerd
- Positieve groep om hulpvraag te stellen
- Verbinding met de regio's/gebieden en thematieken
- Nieuwe initiatieven voor onderzoeken, signaleren, richting geven, bijsturen

Doorkijk naar toekomst

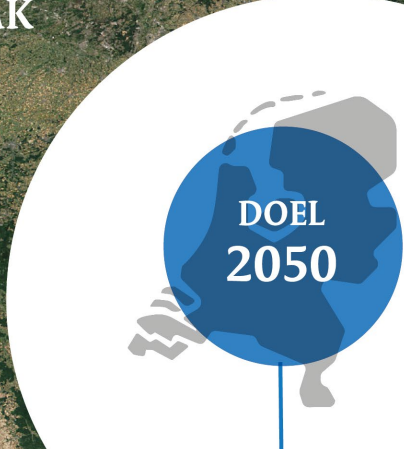
Smoelenboek

- Kennisuitwisseling over onderwerpen buiten bubbel
- Kennisuitwisseling met ruimtevraagstukken (ruimte 'knelt', interactie DP met ruimtelijke gebiedsontwikkeling)
- Strategische vraagstuk van "de grote verbouwing van Nederland"
- Jongeren betrekken
- Stroomgebiedsbrede kennis (Europa)
- Kennisdoorwerking naar praktijk

KWETSBAAR LAND,
EEN KRACHTIGE
AANPAK

DOEL
2050

2007: Vraag aan Tweede Deltacommissie (cie. Veerman):

“Kunnen we hier wel blijven wonen?”

Antwoord: ja, mits.....

Deltawet (2011), met

- Deltaprogramma: jaarlijks voortgang/maatregelen
- Deltacommissaris: nationaal samenwerken
- Deltafonds: € 1,5 miljard per jaar

NATIONAAL
DELTA
PROGRAMMA

Waarom herijken Deltaprogramma?

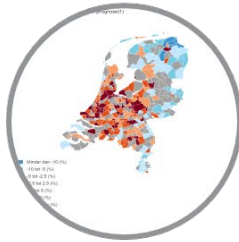

Foto: bron Deltascenario's

Klimaatbuffer IJsselmeer & LIFE WATERSOURCE

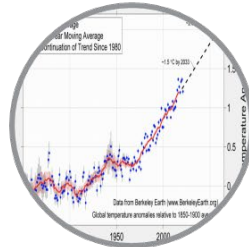
Jorien Douma

Uitdagingen

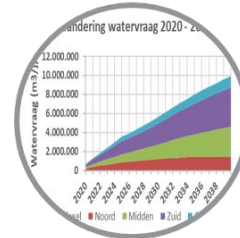
Toename
klanten van
1,7 naar 2
miljoen

+

Klimaat-
verandering

=

Toename
watervraag
van 113
miljard liter
naar 130
miljard liter
per jaar

+

Druk op
bronnen,
variabele water-
beschikbaarheid
en
waterkwaliteit in
verschillende
seizoenen

Klimaatbuffer IJsselmeer

Innovaties

WATERRECREATIE
ADVIES BV

Home Nieuws Over ons Projecten Internationaal Contact

Zoek... Nederlands

Projecten
Routenetwerken in Zuid-Holland en
vaarbewegingen op de Gouwe

[Lees verder](#)

Watersport in Zuid-Korea

Het is bekend dat Waterrecreatie Advies een mooi bedrijf is en via internet goed te vinden. Voor de tweede keer kregen wij Koreanen over de vloer. 3 weken later zaten we in een vliegtuig naar Jeju Island. En niet voor de laatste keer.

[Lees verder >](#)

Waterrecreatie Advies is op zoek naar een opvolger

Reinier Steensma is op zoek naar een overnamekandidaat voor Waterrecreatie Advies BV, een toonaangevend adviesbureau met een goedlopende orderportefeuille. In de afgelopen 10 jaar werden bijna 150 opdrachten uitgevoerd.

[Lees verder >](#)

Bruggen, sluisen, overtoeren en de BRTN

Waterrecreatie Advies is de afgelopen jaren betrokken geweest bij verschillende projecten waarbij bruggen, sluisen, overtoeren en de BRTN een belangrijke rol spelen.

[Lees verder >](#)

De Zelfbedieningsovertoom®

Kansen / potentie Gemeente

De eerste Zelfbedieningsovertoom® van Nederland is eind 2022 opgeleverd.

[Lees verder >](#)

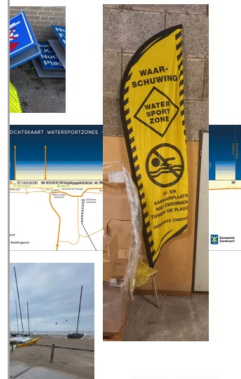
RWS Platformdag IJsselmeergebied
28 november 2024

IJburg, de gevolgen van een schutsluis of een keersluis in het Strandelland

WATERRECREATIE
ADVIES BV
Lelystad, september 2021

Portzonering Zandvoort Evaluatie 2021

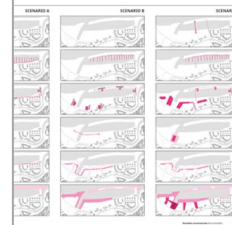
WATERRECREATIE
ADVIES BV
Lelystad, 7 april 2022

Veiligheid en betaalbaarheid Intieme Vaarroute Gouda Onderzoek kansen en knelpunten

WATERRECREATIE
ADVIES BV
Lelystad, 29 augustus 2022

Recreatie haven Roerdelta Fase 3 Scenariostudie KCAP d.d. 19-08-2022

WATERRECREATIE
ADVIES BV
Lelystad, 3 september 2022

aan Zee en Vaarrecreatie Onderzoek van kansen en mogelijkheden

WATERRECREATIE
ADVIES BV
Lelystad, 24 januari 2022

Jeju Island, opportunities marine tourism industry

QUICK SCAN

1. cruise
2. Biyond Port
3. gsuhan
4. Seonim Bridge
5. Base
6. Passenger Terminal
7. Gimnyeong Beach
8. 11 Hawomok
9. Seonsang Sun
10. Ecoland
11. Jeju Forest
12. Maun Land
13. sinyang beach
14. Horse Park
15. 3 Pyoseon Port
16. 18
19

WA YACHTING
CONSULTANTS

IBIZA
SOLIS CUP

waterfronts NL

WATERRECREATIE
ADVIES BV

Van het IJsselmeer naar de Waddenzee

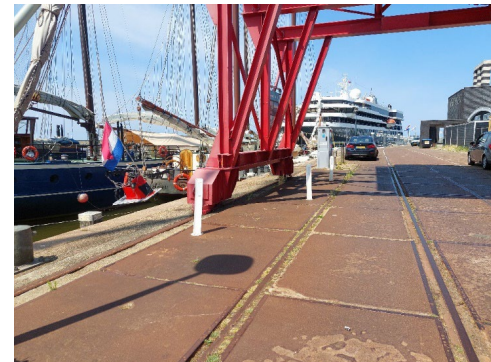

Toekomst van een havenstad Harlingen

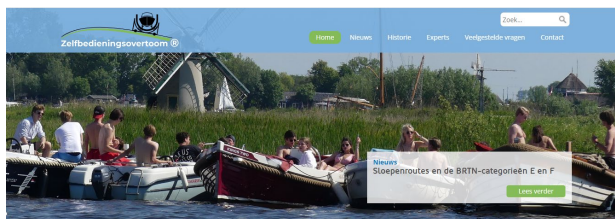
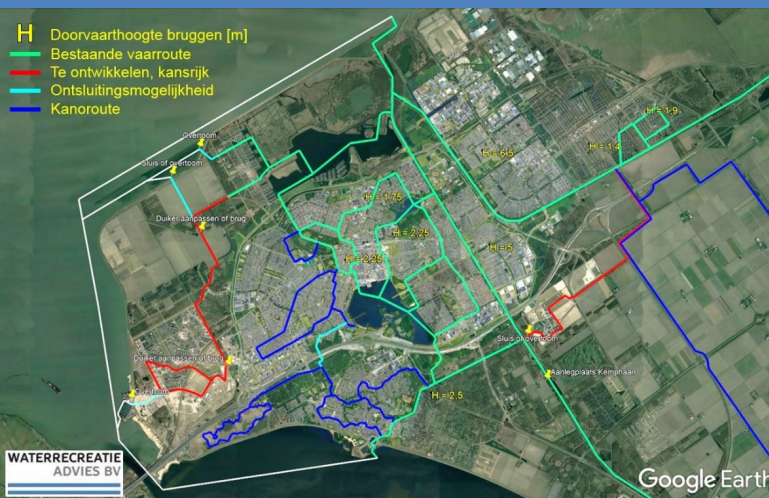

WATERRECREATIE
ADVIES BV

Lijstjaar: 6 september 2023

WATERRECREATIE
ADVIES BV

Zelfbedieningsovertroom® Spakenburg

Optimaliseren sloepenroutes in Zuid-Holland

Opdracht voor de Zelfbedieningsovertroom® getekend

**WATERRECREATIE
ADVIES BV**

HISWA te Water, Boot Düsseldorf, Boot Holland

[BEZOEKEN](#) [PROGRAMMA](#) [DEELNEMEN](#) [DEELNEMERS UITGELICHT](#) [NIEUWS](#) [CONTACT](#) [ONLINE KAARTVERKOOP](#)

PROGRAMMA BOOT HOLLAND 2024

Wie van watersport houdt, kan op Boot Holland zijn hart ophalen. Van 6 t/m 10 maart 2024 meren er meer dan 250 deelnemers uit de watersportsector af in het WTC Expo in Leeuwarden. Of je nu een liefhebber bent van sloepen, tenders, weekenders of op zoek bent naar een motorjacht, op Boot Holland vind je alles wat je zoekt! Daarnaast biedt de beurs ruimte voor alles wat met de watersport te maken heeft. Denk aan motoren, accessoires, verzekeringen, elektronica, veiligheid en nog veel meer. Bekijk hieronder het programma van Boot Holland 2024!

PALAVER

CARRIÈRE IN DE WATERSPORT

RECREATIE & VEILIGHEID

DUURZAAMHEIDSPLEIN
PRINTED

OPEN BOTEN

SNELVAREN

Wat zijn noviteiten / innovaties?

WATERRECREATIE
ADVIES BV

De watersport verandert

Foto gemaakt in 2003

Jongeren doen het anders

Nieuw product, nieuwe doelgroep, nieuwe kansen

Kans maken op een dagje elektrische sloep varen?

Wij horen graag wat jij vindt van Fryslân als watersportprovincie!
Deel jouw mening en tips hier!

Water... PARADIJS

klompje houden!

Winkler slager

Heerlijk reizen!

Winkler... en dan Fryslân en nu dan Buitel!

klompje houden, maar... speciale... wat... wat... wat...

WC

ELFWATER
TICKET
12-14 jrg

Ik vind het mooi van de water... de water... de water...

provincie fryslân
provincie fryslân

ERRECREATIE
ADVIES BV

De Zelfbedieningsovertoom®

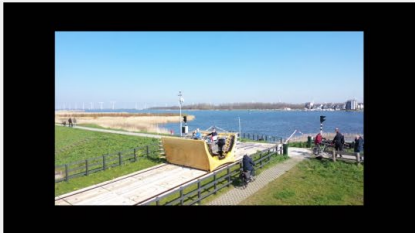

Home Nieuws Historie Experts Veelgestelde vragen Contact

Zoek...

Nieuws
Sloepenroutes en de BRTN-categorieën E en F
[Lees verder](#)

De Zelfbedieningsovertoom®

De Zelfbedieningsovertoom® is een prijstechnisch interessant en innovatief alternatief voor een sluis. De bediening is erg eenvoudig. U meldt uzelf aan, de slagboom opent, u vaart de overtoom in, drukt op de startknop en wordt vervolgens naar de andere kant van de dijk getransporteerd. De boot blijft horizontaal en de bemanning kan aan boord blijven. Wanneer u aankomt aan de andere kant opent de slagboom en kunt u weer uitvaren.

- Faciliteer wonen aan het water en nieuwe vaarroutes [Lees meer](#)
- Kies voor een doordachte zelfbedieningsovertoom [Lees meer](#)
- Vertrouw op een gespecialiseerde organisatie [Lees meer](#)

www.zelfbedieningsovertoom.nl

De Zelfbedieningsovertoom®

Vragen?